

glasilo Jugoslovanske kmetake zveze. — Cena 35 Din za celo leto. — Za inozemstvo 60 Din. — Posredniška številka 1 Din. — V inostranstvu vsaka drobna vracica ali nje prostori 10 Din. Izhaja vsako sredo ob 6 juntraj. — Spis in dopis naj se pošiljajo Uredništvu „Domoljuba“, naračnina, reklamacije in inostrani pa Upravištvu „Domoljuba“ v Ljubljani, Koptarjeva ulica štev. 6.

Vernim katoličanom.

Ker nisem najemnik, ki beži, ko volk napada ovce, da jih raztrga, ampak si prizadevam, biti po zgledu Gospodovem dober pastir, ki tudi svoje življenje da za svoje ovce, Vam moram zopet zaklicati in Vas opozoriti na veri sovražno počenjanje lista »Domovina«. Čujte!

I.

Kdo je Vaš od Boga dani pastir? Jaz ali gospodje pri »Domovini«? Jaz sem Vas na temelju dokazov svaril pred »Domovino«, pred volkom v ovčji obleki. Kaj pa »Domovina«? V listu št. 14 z dne 2. aprila Vas poziva na očiten odpor proti škofu. Vabi Vas, da vsak bralec ob Veliki noči pridobi vsaj enega novega naročnika in prilaga v to svrhu dopisnice. S tem hujska »Domovina« na očiten odpor. Kaj boš storil z brezvestnim človekom, ki sinove in hčere hujska zoper njihovega očeta? In kaj boste storili Vi? Za kom pojdete? Za škofom ali bogomrzko »Domovino«?

II.

V istem listu je g. dr. Žerjav napisal članek »Vstajenje«. Poglejmo ga! Ali piše o zgodovinsko nepobitno dokazanem vstajenju Gospodovem, ki je v dokaz svojega božanstva vstajenje napovedal in tudi uresničil? Ne, o tem ne govori.

Pač pa govori o zmagi pomladi nad zimo, o zmagi solnce nad temo. Prav ima, tudi mi se te zmage veselimo in jo vsako leto veselo pozdravljamo.

Toda, to zmago luči nad temo razlaga tako, da taka megla pokriva ljudstvo in da nekako skozi megleno zaveso gleda, kdor nekakšno duhovnika, pa ne sme misliti s svojo glavo, ampak duhovnik namesto njegove glave misli. To pa je druga stvar in to trditve moramo kot neresnično izpodbiti.

Verni katoličani! Verski nauki so najbolj važni za čas in za večnost. Od kod jih boste prejeli? Mar od nesrečnih bogotajcev, ne pa od Kristusa, ki je kot pravi Bog Vaš edini nezmisljivi učitelj in ravno zato prejeli od duhovnikov, ki jih je On pooblastil, da Vam njegove nauke oznanjajo. In te nauke Vam duhovniki razlagamo, oznanjujemo, dokazujemo, da jih morete razumeti in da morete misliti jasno in s svojo glavo. Beseda duhovnikova ni

kakor megla nad Vami, ampak kakor solnce, ki meglo prepodi. Ako je pa popolnoma gotovo, da Vam sveta Cerkev po duhovnikih oznanja čisto resnico, ali morete drugače misliti? ali morete resnico zamenjati za zmoto? In ta članek v »Domovini« Vas bi rad tako zmedel, da bi zabredli iz luči v temo.

Toda odveze ne dobi, kdor bere »Domovino« ali liste istega nepoštenega zavijanja. Gotovo je: Kdor te liste stalno čita, mu škodujejo v verskem prepričanju in v verskem življenju pa ga s tem porinejo v nevarnost vočnega pogubljenja. Dragi moj! Je nad nami Bog, naš pravičen sodnik! In ali duhovnik ni zavezan, od take grozne nevarnosti te odvrčati? in ako ti v tem uporu zoper Boga ostaneš, ali dobiš odpustčenje pri Bogu? Ne, pa naj ti spovednik tudi tisočkrat odvezo da. Ker bi pa spovednik grešil, ko bi temu nevrednemu odvezo dal, zato ti jo dati ne more in ne sme. Razumeš, kako nezmislne so besede g. dr. Žerjava, ki piše: »Le živimo kot pošteni... pa lahko z višine svojega srca pomilujoče gledamo na siromaka, tako zvanega božjega namestnika.« Vi znate, da smo duhovniki pravi in resnični božji namestniki v vseh verskih zadevah, ne pa »tako zvanic«, kakor zaničljivo trdi gospod Žerjav.

III.

Kaj pa mislite o tem, da »Domovina« in sorodni listi trdijo, kako morajo vero braniti zoper škofa. Kaj pa sodite Vi o tej brezvestni, predrzni trditvi? Ljudje, ki še katekizma ne znajo in verske dolžnosti zanemarjajo, hočejo braniti vero zoper škofa! Od kod so v to pooblašteni? Vi pa veste, da je škof po Cerkvii pooblaščen od Boga, da naj uči večne resnice in jih zoper zmote brani, pa naj ga tudi preganjajo, zaničujejo, sramote in državno oblast zoper njega pozivajo, naj bi ga kaznovala in mu prepovedala učiti to, kar mu je Bog zapovedal.

V Ljubljani na Veliko soboto, dne 8. aprila 1926.

† Anton Bonaventura, škof.

V vsako hišo Domoljuba!

Kaj vse ve dr. Žerjav o SLS.

Liberalcem vseh vrst škofovo pismo o nevarnosti »Domovine« za versko in pravno življenje našega naroda še vedno ne da spati. V svojem glavnem glasilu »Jutru« se vsak dan izvijajo in v vsaki številki »Domovine« skušajo z velikim zmerjanjem proti SLS odvrniti pozornost našega ljudstva, da ne bi videlo, kako ga vodi svobodomiselnost časopisje v nesrečo.

»Avtonomija — škofova vlada.«

Na čelu demokratov se bojuje sam dr. Žerjav, da bi rešil ostanek svoje vojske. Pri tem se iznebi marsikatero prav brihtne in zabavne. Znano je, da voditelju demokratov avtonomija Slovenije dela strašne preglavice. Leta 1921 je glasoval za centralizem, danes pa ta centralizem pritiska tudi na žepe liberalcev. Na them kolnejo Žerjavovi pristaši centralizem in pri prihodnjih volitvah bodo v velikem številu ušli centralističnemu Žerjavu. Da bi jih obdržal pri sebi, je iznašel dr. Žerjav novo sredstvo. Takole jim zapiše v »Domovini« in jih postraši: »Avtonomija, to se pravi škofovska vlada v Sloveniji.« Vsaj najbolj pravoverni »domovinarji«, misli dr. Žerjav, se bodo škofove vlade gotovo ustrašili. Škofovske palice se »dober« liberalce boji, kakor hudič križa. S tem strahom upa voditelj demokratov, da bo držal svojo čredo skupaj. Mi res ne vemo, kaj naj bi imel škof opraviti pri avtonomiji v Sloveniji, vidimo pa iz tega jasno, da so liberalci za centralizem predvsem iz sovraštva do katoličanstva. Da bi škodovali krščanstvu, so bili pripravljani demokr. gospodje oškodovati tudi žepe svojih lastnih volivcev.

Frak Štefana Radiča.

Tudi tega kliče dr. Žerjav na pomoč proti SLS. V »Domovini« mogočno pripoveduje, da je naša stranka Radiča do neba hvalila in da se je obesila na njegov frak. Da ima Radič frak kot Žerjav, je jasno, saj sta oba velika gospoda. Samo to pozablja Žerjav, da mora biti tisti »domovinar«, ki bi to verjel, precej prismojen. Naši ljudje so navajeni, da mora mož svojo trditve dokazati. Kajti tjavendan govore stare preveč klepetave ženice. Dr. Žerjavu pa ne gre v glavo, da bi moral svoje trditve tudi

dokazati. Kot velik gospod misli, da morajo ljudje verjeti, samo če on reče. Hvala Bogu, da je takih nespametnežev danes že prav malo. Kdor količkaj pozna naše politične razmere, ve, da svobodomiselca Radića mi nikoli nismo mogli hvaliti, kakor nismo mogli nikoli hvaliti ministra Žerjava. Imeli smo vedno boje z Radićem, imeli takrat, ko ga je gospod Pucelj pobijal na vse pretege in danes, ko ga isti gospod Pucelj na vse kriplje povzdiguje.

Modrost pa taka!

Leta 1923 Radić sploh ni hotel iti v Belgrad, četudi je bila njegova stranka ravno takrat najmočnejša. Ker ni bilo Radića v Belgrad, so imeli radikali z džemijetom skupaj v zbornici absolutno večino, ter so sami vladali. Naši poslanci so glasovali proti vsem nespametnim zakonom, ki jih je ta vlada predložila in proti vsem težkim bremenom, ki jih je naložila vsej državi in posebej Sloveniji. Pa pride dr. Žerjav in misli, da so ljudje že vse pozabili. Da potolaži svoje obupane pristaše, jim zapiše v tolažbo tole trditev: »SLS je bila tista stranka, ki je držala po koncu centralistično vlado.« — Po Žerjavovem je torej tisti za vlado, ki proti njej glasuje. In naši poslanci, ki niso bili vedno proti centralizmu, postanejo po Žerjavovem naenkrat centralisti. »Domovinarji« so res modri ljudje.

Oblastne skupščine.

Po Žerjavovem mora biti vsega kriva SLS, kajti potem je Žerjav nedolžen. Zlasti hud greh naše stranke, pravi voditelj demokratov, je to, da baje naša stranka volitev v oblastne skupščine ni marala. Centralistična ustava, dote g. Žerjava, namreč govori o oblastnih skupščinah. Pred petimi leti je bilo to že sprejeto, toda do danes ni nihče tega izpeljal. Pet let so delali demokratje in radikali na vladi, — z izjemo dveh mesecev — pa niso mogli in znali tega izpeljati, kar so v ustavi obetali. Dolgo dobo je dr. Žerjav sam sedel kot minister v vladah, zakaj ni takrat izpeljal volitev v oblastne skupščine? Mi dobro vemo zakaj ne. Zato, ker je vedel, da na Slovenskem pri teh volitvah propade.

Vera in politika.

Ker ne more s svojo politiko Žerjav nikamor, je seveda vsega kriva poleg SLS vera. Pravi, da jo mi mešamo v politiko. Pri tem spet pozablja, da je bil njegov najočiji somišljenik Pribičević, ki je prepovedal Marijine družbe v Bosni, da je ta minister skrčil krščanski nauk na meščanskih šolah in da je odpravil verouk v četrtem letniku učiteljišča. Pozablja, kako so demokratje in samostojneži pri razpravah o ustavi leta 1921 delali za sprejetje takoiimenovanega »kancelparagrafa«, ki bi omejeval svobodo pridigovanja. Vero v politiko so mešali torej tudi pri nas najprej svobodomiselci, ki ji hočejo odvzeti vsak vpliv na javno življenje. Nič drugega ni potrebno, gospod Žerjav, kakor da pustite popolno svobodo Cerkvi in veri, da nikjer ne omejujete njenega delovanja, da nikjer ne učite zmotnih nauk, da nikoli vaši listi ne kvajirajo našega ljudstva, pa boste videli, da v

politiki ne bo nihče govoril o veri. Dokler pa bodo liberalci divjali proti krščanstvu, napadali papeža, škofa, verske resnice, toliko časa bodo imeli boj. Nikar ne mislite, da boste mirno delali po francoskem vzorcu, kjer so se katoličani zdramili šele, ko so jim cerkve prodajali na javni dražbi.

Premalo pokore.

Tako se torej peha, poti in trudi v »Domovini« dr. Žerjav in dela pokoro za svoj centralističen greh. Na vse pretege poskuša, kako bi se izmazal in zvrnil vse posledice svojega glasovanja za centralistično ustavo na SLS. Podoben je pri tem tistemu, ki je zažgal hišo, potem se pa jezil na gasilce, da preslabo gase. Da je taka pokora za veliki centralistični greh zanič, uvidi vsakdo in zato bodo vsi napori gosp. dr. Žerjava, da bi se v »Domovini« opral, čisto zastonj.

Pašić-Radićeva vlada padla.

Ko je bil sprejet v narodni skupščini zloglasni proračun, za katerega je glasoval tudi g. Pucelj in ki nas bo stal 13 milijard dinarjev, je narodna skupščina sklenila, da se zopet snide 5. maja. Torej precej dolge počitnice. Ta sklep je bil sprejet tudi z glasovi radićevcev.

Kar naenkrat pa se je Radić spomnil — morda pa je dobil pobudo od drugod — da je sedaj čas, če se enkrat znese nad svojim nepomirljivim sovražnikom Pašićem. Zakaj tako Pašić še ni nikogar ponižal kot Radića. Ne samo, da je moral popustiti ves svoj program ter čisto prevzeti centralistični in velesrbski program starega Pašića, moral je tudi hvaliti g. Pašića na vseh shodih. Radić je vse to naredil na zelo očiten način.

Radić prav dobro ve, da mu je ta njegov poniževan preobrat silno škodoval med ljudstvom in da so njegovi volivci popolnoma zdvomili o njem. Kako moreš zapuati voditelju, ki danes govori tako, jutri pa čisto narobe, če danes pravi, da je voda mokra, jutri pa trdi z vso gotovostjo, da je voda pravzaprav suha.

Zato pa Radića neizmerno skrbe nove volitve, ki jih ne bi tudi on vodil. Prav to pa je Pašić vedno imel v načrtu: sprejeti proračun, nato pa pahniti Radića iz vlade ter izpeljati nove volitve, pri katerih naj bi Pašić dobil samo z radikali absolutno večino v narodni skupščini. Tedaj bi Jugoslavija prenehala in na njeno mesto bi stopila velesrbska država, v kateri bi belgrajski čuvarji komandirali in kradli. Slovenci in Hrvatje pa bi še več plačevali.

Radić se sicer ne boji tako zelo velesrštva, drugače pa ne bi tako zelo s celo dušo podpiral skozi vse leto Pašićeve centralistične in velesrbske politike, boji se pa upravičeno, da ga Pašić ne požene, kadar bo njegovo velesrbsko stališče dovolj utrjeno.

Strah pred volivci na eni strani in strah pred Pašićem na drugi strani je silil Radića, da v pravem trenutku skuša rešiti sebe in svojo stranko. In ta trenutek se

mu je zadel sedaj po sprejetem proračunu. Trenutek se mu je zdel še zlasti zato ugoden, ker je Pašićevo stališče silno omajala zadeva njegovega sina Radeta, proti kateremu so zelo odlične osebe začele krepko nastopati, češ da je za ogromne vsote ogoljufal državo in da je bilo to mogoče le, ker je njegov oče predsednik vlade. Vrhu tega Pašić tudi raznim izvenpolitičnim, toda zelo vplivnim in odločilnim činiteljem že do grla preseda, ker hoče postati v državi mož, preko katerega nihče ne more in ne sme.

Dalje je v radikalnem klubu vedno hujski boj proti Pašiću. Zdi se, da ima Pašić večino radikalnih poslancev samo zato še za sabo, ker se ga boje. Njegov nepomirljivi nasprotnik v radikalnem klubu Ljuba Jovanović pa mu je v zadnjem času napovedal očiten boj.

Vse to je vplivalo na Radića, da je mislil: sedaj ali pa nikoli. Če ne bom jaz njega, bo on mene.

Svoj boj je začel Radić s tem, da je prišel k Pašiću z zahtevo, da se mora skupščina sklicati že 8. aprila, ne pa šele 5. maja. Gospodarsko stanje v državi da je tako težko, da mora skupščina takoj rešiti nekatere nujne zadeve.

Pašić je takoj sklical ministrski svet, ki je seveda sklenil, da ostane pri skupščinskem sklepu. Prav tako je sklical Pašić radikalni klub, na katerem pa predsednik Živković, velik Pašićev prijatelj, ni dopustil nobenega razgovora, temveč je kar stavil na glasovanje resolucije, ki izraža Pašiću zaupnico. Opozicija v klubu na čelu z Ljubo Jovanovićem je nekaj ugovarjala, toda predsednik je izjavil, da je resolucija že sprejeta.

Radić pa ni odnehal in je izjavljal v krepkih besedah, kot je njegova navada, da vsi njegovi ministri odstopijo, če se ne sprejme njegova zahteva.

Sedaj je Pašić skliceval seje radikalnih ministrov, ki so po dolgem oklevanju sklenili, da vlada odstopi. In res je Pašić na Veliko nedeljo popoldan šel h kralju ter mu izročil odstopno izjavo, ki jo je kralj sprejel.

Kralj je takoj nato klical k sebi predsednika narodne skupščine ter zastopnike posameznih strank. Predsednik narodne skupščine je kralju svetoval, da poveri sestavo nove vlade zopet Pašiću, ker da je zastopnik najmočnejše stranke. Zastopniki vseh opozicijskih strank — razen Pribičevićevcev in Žerjavovcev — so izjavili, da ne gredo v nobeno vlado, ki bi jo vodil Pašić. V vlado, ki ne zatira najgrše korupcije in ki teži za najmodernejšim centralizmom, ne more iti nobena poštena stranka. V imenu naših poslancev je bil pri kralju dr. Kulovec — dr. Korošec je odpotoval par dni pred krizo v inozemstvo — ki mu je povedal zahteve Slovencev. Edino Pribičevićevi ozir. Žerjavovi samostojni demokrati so pripravljene iti v vsako vlado.

Od Radićeve stranke takrat ni bilo nikogar v Belgradu, zato ni bil nihče klican h kralju.

Položaj je v trenutku tak: Pašić se na vse pretege trudi, da bi zopet dobil sestavo vlade. Zato je glede sklicanja skupščine pripravljen popustiti in tudi dati v

NOVICAR

d Delo za proglasitev škoła Slomška k blaženim. Lavantinski škof dr. A. Karlin je odredil, da se začno zbirati podatki o rajnem škofu, ki bodo za podlago prvim korakom, da se začne zadeva tudi v Rimu cerkveno uradno. Koncem svoje odredbe opozarja prevzvišeni nadpastir, naj verniki molijo k Bogu, da poveljca svojega zvestega služabnika.

d **Birmovanje v L. 1926 v ljubljanski škofiji.** Dekanija ljublj. okolice: 1. Preska v pon. 12. aprila. 2. Sora v torek 13. apr. 3. Šmartin v sredo 14. apr. 4. Ježica v četrtek 15. apr. 5. Črnuče v petek 16. apr. 6. St. Jakob v soboto 17. apr. 7. D. M. v Polju v nedeljo 18. apr. 8. Sostro v ponedeljek 19. apr. 9. Rudnik v torek 20. apr. 10. Golo v sredo 21. apr. 11. Želimlje v četrtek 22. apr. 12. Ig v petek 23. aprila. 13. St. Vid v torek 25. maja. 14. Tomišelj v nedeljo 8. avgusta. 15. Brezovica v ponedeljek 9. avgusta. 16. Dobrova v torek 10. avg. 17. Sv. Katarina v sredo 11. avg. — Dekanija Vrhnika: 18. v nedeljo 25. apr. 19. Borovnica v ponedeljek 26. apr. 20. Horjul v torek 27. apr. 21. Polhov gradec v sredo 28. aprila. 22. Črni vrh v četrtek 29. aprila. 30. St. Jošt v petek 30. aprila. 24. Vrh (Sveti Trije Kralji) v soboto 1. maja. 25. Rovte v nedeljo 2. maja. 26. Dolenji Logatec v ponedeljek 3. maja. 27. Gorenji Logatec v torek 4. maja. 28. Hotedršica v petek 21. maja. 29. Preserje v nedeljo 30. maja. 30. Rakitna v ponedeljek 31. maja. 31. Podlipa v torek 1. junija. — Dekanija Cerknica: 32. Planina v sredo 5. maja. 33. Unec v četrtek 6. maja. 34. Begunje

skupščini odgovor na interpelacijo opozicije glede svojega sina Rade Pašiča. Na drugi strani pa je Radič govoril na shodu v Sušaku, da je čisto izključeno, da bi postavil novo vlado Pašič, ter je zelo ostro govoril proti njem, dasi ga je doslej celo v deveta nebesa povzdigoval.

Cisto lahko pa je mogoče, da si Radič ob Pašiču razbije glavo. Zakaj Radičevi poslanci niso popolnoma edini med seboj in baje obstoji neka skupina, ki se je zavezala v vsakem slučaju iti s Pašičem. S tem bi bila seveda Radičeva stanka razbita in Pašič bi ostal zmagovalec. Gotovo je, da stala Pašiča pripravljena podpirati Pribičević in dr. Žerjav, ki se je takoj pripeljal v Belgrad, dasi ga takrat, ko so naši poslanci bili boj zoper preobremenitev Slovenije v novem proračunu, niso zlepa videli v Belgradu.

Veliko vprašanje pa je, če bo celotni radikalni klub šel za Pašičem. Če bo Jovanović vztrajal, potem je Pašičevo upanje na uspeh majhno.

Stališče nas Slovencev je: V nobeno vlado, ki hoče še naprej izžemati Slovenijo ter jo še bolj moriti s centralizmom. Pač pa smo pripravljene iti v vlado, ki bo skupaj državná bremena po pravici razdeljevali med vse državljane in ki bo delala za resnični sporazum med vsemi tremi narodi.

v petek 7. maja. 35. Cerknica v nedeljo 9. maja. 36. Grahovo v ponedeljek 10. maja. 37. Stari trg v sredo 12. maja. 38. Babno polje v petek 14. maja. 39. Bloke v nedeljo 16. maja. 40. Sv. Trojica v ponedeljek 17. maja. 41. Sv. Vid v torek 18. maja. — Dekanija Kamnik: 42. Kamnik v nedeljo 12. septembra. 43. Tunjice v ponedeljek 13. septembra. 44. Stranje v torek 14. septembra. 45. Gozd v sredo 15. septembra. 46. Mekinje v četrtek 16. sept. 47. Nevlje v petek 17. septembra. 48. Sela v soboto 18. septembra. 49. Spodnji Tuhinj v nedeljo 19. septembra. 50. Zgornji Tuhinj v ponedeljek 20. septembra. 51. Motnik v torek 21. septembra. 52. Špitalič v sredo 22. septembra. 53. Rova v petek 24. septembra. 54. Vranja peč v soboto 25. septembra. 55. Domžale v nedeljo 26. septembra. 56. Dob v ponedeljek 27. septembra. 57. Homec v torek 28. septembra. 58. Mengeš v sredo 29. septembra. 59. Komenda v četrtek 30. septembra. 60. Vodice v nedeljo 3. oktobra.

d **Obreda umivanja nog** na veliki četrtek 1. aprila v ljubljanski stolnici so se udeležili sledeči starčki: Matija Urevc iz Radovljice 85 let, Andrej Sovinec 84 let, Lovro Serneck iz Ljubljane 83 let. Jožef Hauptman iz Ljubljane 82 let, Franc Marinšek iz Kamne gorice 82 let, Franc Novak iz Senčurja pri Kranju 82 let, Matej Rotar iz Gorič 82 let, Franc Vrhovec iz Ljubljane 82 let, Bernard Tomažič iz Ljubljane 80 let, Jožef Novak iz Ljubljane 79 let, Jernej Sušnik iz Senčurja pri Kranju 78 let in Franc Balanč iz Bukovščice 74 let. Skupna starost starčkov 973 let.

d **Žrebanje loterije Kat. prosvetnega društva v Sv. Petru pod Sv. gorami** se je vršilo 19. marca t. l. Izid žrebanja z izžrebanimi številkami je priobčil »Slovenec« v 72. številki.

d **Nimamo še dovolj ministrov.** Po novem proračunu, ki so ga sprejeli radikali in radičevci, je ustvarjeno novo ministrsko mesto in sicer je to stalni delegat reparacijske komisije v Parizu. Plače bo imel 33.000 Din na mesec. G. Pucelj pa še vedno trdi, da šparamo.

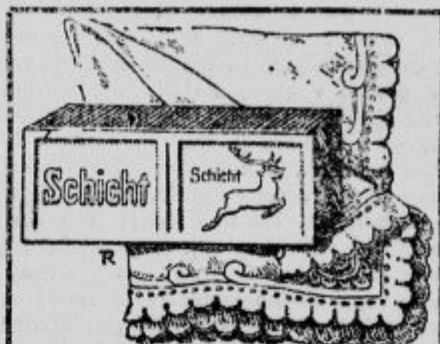
d **Nov advokat v Kamniku.** Novo odvetniško pisarno v Kamniku je otvoril g. dr. Dominik Žvokelj.

d **Umrl je v Stožicah pri Ljubljani** ugledni posestnik Ivan Merhar, Čamrov oče. N. p. v m.l.

d **Umrl je v Radovljici** bivši mornariški kurat g. Iv. Ambrož, rojen l. 1860. Naj počiva v miru!

d **Na veliki petek je umrl v Šentjurju** pod Kumom v starosti 73 let Jožef Vodopivec, oče tukajšnjega g. župnika Ivana Vodopivca. N. p. v m.l.

d **Umrl je dne 30. marca** po dolgi mučni bolezni splošno priljubljeni župan občine St. Pavel pri Preboldu in načelnik krajevnega šolskega sveta, posestnik gosp. Franc Kač iz St. Lovrenca, star komaj 46 let. Bil je vojni invalid, tihega mirnega in odkritega značaja. Zato je bil obče pri-

Nikoli ni bil najden kos Schichtovega mila, v katerem bi se mogla dokazati tudi le najmanjša potvorba.

Nikoli ni Schichtovo milo poškodovalo kosa perila.

Vedno je Schichtovo milo čisto in neškodljivo.

Lahko bi ceno Schichtovemu milu tudi znižali, če bi hoteli: rabiti cenejše surovine in posvečati manjšo pozornost skrbni izdelavi.

Tega ne storimo, ker naše gesto je neomejeno:

Schichtovo milo je najboljšel!
Prisino le z znamko Jelena.

ljubljen in spoštovan. Za procvit obširne domače občine si je stekel obilo zaslug.

d **Prve zlatnike v milu »Gazela«** so našli: Muharem Semiz, Banja Luka, Gornji Šeher (kupil milo pri tvrđki Josef Nahmias, Banja Luka); gđc. Franciška Jan, Brdo pri Ljubljani (kupila milo pri tvrđki U. Robežnik, Vič); ga. M. Hauptman, Zagorje ob Savi (kupila milo pri tvrđki B. Ahčan, Zagorje ob Savi); ga. Jelena Šobajčić, soproga inšpektorja finansijske kontrole v Glini (kupila milo pri tvrđki Petar Čorković, Glina); gđc. Marijana Marolt, Babna gora štev. 5, Polhovgradec (kupila milo pri tvrđki Marija Grašič, Polhovgradec).

d **Oklie.** Bliza se doba velikih prireditvev. Najrazličnejša stanovska, kulturna, gospodarska in dobrodelna društva uporabljajo poletni čas za to, da na velikih zborovanjih, sestankih in konferencah, izletih in shodih poglobljajo svoj program, utrjujejo stanovsko zavednost in širijo svoje kulturne, gospodarske in socialne težnje. Volja in težnja za napredkom je v nas razvita do močne višine ter se praktično zreali v razvoju in stanju našega kulturnega in materijelnega gospodarstva. Ljubljanski velesojem je viden in osredotočen izraz razvoja in stanja našega gospodarstva. Uprava Ljubljanskega velesojma vabi vse poklicane, da ne cepimo moči in da se pokažemo v celoti, ato je nujno potrebno, da se ob času razkaza našega gospodarstva ob priliki VI. Ljubljanskega velesojma od 26. junija do 5. julija 1926 vrše istočasno tudi vse druge naše velike prireditve stanovskega, kulturnega, športnega itd. značaja.

Uprava Ljubljanskih velesojmov.

★ **Strašna nesreča pri velikonočnem streljanju.** Na velikonočni ponedeljek se je dogodila na Klakah pri Pilštanju strašna nesreča pri velikonočnem streljanju. Dvajsetletni kmečki fant Zurej, vojaški novinec, je streljal v nedeljo in v ponedeljek z malimi

topiči. V ponedeljek ob pol 11 se mu je zgodila nesreča. Z mlajšim bratom sta nabijala topiče. Naenkrat se mu je smolnik vnel in mu pognal v glavo kakih 20 cm dolgo železno palico, s katero je nabijal topič. Ta železna palica, ki je bila na gornjem koncu vsled nabijanja nekoliko nazaj zavihana, se mu je zarila v čelo nad levim očesom kakih 7 cm globoko. Pri tem mu je levo oko potisnilo ven. Ob eksploziji je padel brez glasu vznak in se prekotalil na desno, s čemer se mu je rana močno povečala in železo mu je iztrgalo košček mozganov. Njegov mlajši brat, ki se je baš za dve sekundi prej postavil za drevo, je izdrl železo iz glave in začel kričati na pomoč. Kakih 5 minut je zgedel, kot da je popolnoma mrtev. Ni ne dihal in srca ni bilo čuti, da bi bilo. Šele ko so ga polili z mrzlo vodo iz kakih petih veder, je začel dihati. Tedaj se mu je vlika kri iz strašne rane, iz ust in nosa. Prenesli so ga na posteljo. Postal je silno nemiren. Vsak najmanjši nemir ga je vznemiril. Dvignil se je, se vsedal in si hotel trgati obveze z obraza in čela. Kri je neprestano bruhala iz rane. Tekom šestih ur do zdravnikovega prihoda mu je steklo čez pet litrov krvi. Okrajni zdravnik je bil baš okrog poldne poklican drugam za nek nujen slučaj. Nesrečneža je obvezal in mu je ustavil kri. Zdravnik je izjavil, da je rana smrtno nevarna in da je v teku ene ure pričakovati smrti. Po zdravnikovem odhodu se je ranjenec popolnoma umiril in spal. Ker je bil izredno krepak in zdrav fant, je še preživel celo noč. Za okrevanje ni nobenega upanja. Vsled te nesreče vlada med ljudmi velika žalost, ker je bil nesrečnež vzgleden mladenič. Čez en teden bi bil imel odriniti k vojakom.

d Pod vagono trboveljske tovarniške železnice je zašel mladi delavec Kralj Milan. Bil je takoj mrtev.

d Tihotapci. V Slovenji in na Hrvaškem je bilo v preteklem letu 1925 prijeto 17.314 tihotapcev, katere so finančni organi zajeli »pri delu« ob meji. Tihotapi se pri nas vse, tobak, sol, saharin, petroleje, vžigalice, cigaretni papir, ponarejeni koleki, sploh vsake vrste blago, ki se dobi v inozemstvu ceneje, kot pri nas. Cigarete pridejo iz Avstrije, Zadra in Reke, cigare iz Ogrske, sol se na veliko tihotapi iz Ogrskega v vrečah preko Drave, saharin, vžigalice, cigaretni papir in ponarejene koleke in monopolske znamke pa nam dobavi Avstrija.

d Radi nespodobnega vedenja v cerkvi med sv. mašo sta bila kaznovana dva žumberčana pred sodiščem v Novem mestu in sicer eden na štiri, drugi pa na sedem dni strogega zaporu s poostitvami.

d Čuden lepak. Te dni je v Zagrebu nabit plakat: ženitna ponudba. Neki mladenič išče žensko, s katero bi se mogel do 4. aprila t. l., do opoldne poročiti. V tem slučaju dobi 1.000.000 Din kot dedščino, drugače pa ne. — Prvotno so mislili, da je aprilski šala, a konečno so doznali, da je istina. Zanimivo pa je, da ponudb ni dozdaj nobenih.

K. Pečenko

trgovina vseh vrst USNJA ter čevljarških potrebščin na debelo in na drobno. Ljubljana, Sv. Petra cesta števil. 13.

d Sreča se nasmeje včasih tudi ubogim, kar dokazuje slučaj, ki se je dogodil te dni v Beogradu. Pri zadnjem žrebanju obveznic vojne škode, je zadel glavni dobiček v znesku 500.000 Din neki Vidan Dinič iz Malega Izvorja pri Timoku. To pot je prišel denar v prave roke. Dinič je pred vojno podedoval malo premoženje. Leta 1924. je šel na vojno in se vrnil šele po preobratu domov. Našel je vse uničeno, svojo ženo in dva otroka pa v največji bedi. Kljub marljivemu delu se mu ni posrečilo izkupati se iz skrbi, katerih je sedaj na mah rešen. Dinič je prišel v Beograd v spremstvu svoje žene. Ko so mu izročili denar je postal silno nervozen, toda žena ga je bodrila, rekoč: »Kaj se boš bal malega kupa denarja.« Pri prisotnih so njene besede povzročile veliko veselost, toda moža so pomirile.

d Angel varih. Pri mitnici na Dolenjski cesti je povozil posestnikov sin Alojzij Glavič iz Laverce petletno Rožico Nagodetovo. Kako se je nesreča pripetila in kdo je zakrivil, še ni ugotovljeno, gotovo pa je, da je imelo dekletce srečo. Dasi sta ji šli obe kolesi čez trupelce, ni dobila nobenih težkih poškodb. Otroka so prepeljali takoj po nesreči v deželno bolnico, ker je od strahu omedlel in se ni vedelo, kakšne poškodbe da ima. Tam pa so ugotovili, da otrok nima nobenih poškodb in so ga poslali takoj po preiskavi zopet domov.

d Nesreča na ljubljanski ulici. Konj se je splašil na Dunajski cesti v Ljubljani posetniku Matiji Kodelji z Viča. Na vozu je sedel tudi konjski mešetar Vojska. Na ovinku v Prešernovo ulico je konj ostro zavil, oba moža sta odletela z voza, Kodelja ob kameniti rob hodnika, da je obležal nezavesten, Vojska pa pod voz in je dobil le lahke poškodbe, dočim si je Kodelja prebil lobanjo.

d Utopljenec v Ljubljani. Pretekli teden so potegnili iz Ljubljane ob zatvornici na Krakovskem nasipu truplo moškega utopljenca. Na lice mesta je prišla takoj policijska komisija pod vodstvom kriminalnega uradnika dr. Fakina in pa policijskega zdravnika dr. Avramoviča. Ugotovili so, da je bil utopljenec 60 letni hlapec Baukovič Matija, ki je delal delj časa pri stavbni tvrdki Acceto v Trnovem. Možja so pogrešali že skoro dva meseca.

d Spopad med kmeti in orožniki. V ponedeljek je prišlo v Starem Kaštelu pri Splitu v Dalmaciji do spopada med kmeti in orožniki. V tem spopadu je bil ubit kmet Stjepan Svetin. Do prepira in spopada je prišlo iz političnih ozirnov. Dogodek je napravil zelo mučen vtis na vse kroge.

d Utopljenka. Dne 27. marca je rudarski delavec Tomaž Andrej potegnil iz Save pri železniški čuvajnici 377 med kolo-dvorom Zagorje in Trbovlje nepoznano utopljenko. — Utopljenka je stara približno 20—25 let, je srednje postave, črnih las in čedno oblečena.

Rop v cerkvi. Iz Laškega se nam poroča: V sredo, dne 31. marca, od 7. do 8. ure zvečer je bila župnijska cerkev v Laškem pozorišče nenavadnega lova. V cerkvi je bil skrit vlomilec cerkvenega nabiralnika. Ko so dečki ob sedmih zvonili v stolpu sedem, so iz line opazili pred

glavnim oltarjem hoditi tujo osebo. Slutili so vlomilca. Takoj so opozorili cerkovenika g. Drolca, ta pa nemudoma pokliče orožništvo, ki je bilo takoj polnoštevilno na licu mesta. V cerkvi se zbere veliko mladine, pa tudi gospodov in gospej. Vsi se trudijo, da bi staknili vlomilca. Da je vlomilec v cerkvi, priča je bilo njegovo vlomilsko orodje na velikem oltarju, odprt nabiralnik, denar pa deloma raztresen. Z vso vneto se trudi orožništvo in tudi občinstvo najti skritega vlomilca. Preiskali so že vse oltarje, spovednice, omare, vse kote in tudi orgle na koru. Ko pa še vedno niso nikogar našli, gre neka gostilničarka še enkrat na kor in zapazi komade zrezane klobase. Tukaj nekje mora biti. Ponovno so preiskali orgle, meh in pod meh hom je ležal skrit tat. Ko so ga potegnili iz skrivališča, je hotel pobegniti, a roke pravice so ga držale tako trdno, da se ni mogel izmuzniti. Glavo je tiščal vedno v tla. Peljali so ga s kora na orožniško postajo, kjer so ga zaslišali. Po dokumentih, ki jih je imel s seboj, je bil ta vlomilec Anton Čebela, rojen 8. avgusta l. 1906. v Reki, pristojen v občino Hotič okr. Litija. Po poklicu je izučeni ključavničar. Domneva se, da bi znal biti tudi kriv vlomov že po drugih cerkvah.

d Roparski napad na laško carinsko postajo v Prestraneku. Na veliko soboto zvečer je napadlo pet roparjev laško carinsko postajo v Prestraneku pri Postojni in sicer v času, ko so laški financarji imeli odprto blagajno. V urad so stopili trije oboroženi moški, ki so zaklicali v laškem jeziku roke kvišku, kar so uradniki seveda storili. Nato so roparji izpraznili blagajno — bilo je 240.000 lir. Ko so opravili svoje delo, so pobegnili. Italijanska straža pa je opazila beganje, zdelo se ji je sumljivo in je hitela za njimi. Tačas so prišli tudi uradniki s carinskega urada, ki so udrli skozi okno na prosto — roparji so jih namreč zaklenili. Začel se je lov. Trije roparji so tekli naprej, dva pa sta se ustavila in začela streljati. Finančni stražnik je takoj obležal mrtev. Vnela se je cela bitka. Oba roparja sta bila ustreljena, ki so jih potem Italijani grozovito razmesarili. Ostali trije so ušli. Ranjeni so bili tudi še drugi stražniki, izmed katerih je eden že umrl v postojnski bolnišnici.

Izmed obeh mrtvih roparjev je eden kovač Alojzij Vilhar iz Postojne, drugi pa Stanko Molka iz Planine. Italijanske oblasti so razpisale nagrado 10.000 lir za onega, ki bi izsledil še ostale roparje.

d Ustreljen ropar. Iz Novega Pazarja poročajo, da so orožniki ustrelili znanega roparja Jovana Aničiča, ki je dolgo strahoval tamkajšnje kraje. Aničič se je skrival v neko hišo, katero so orožniki obkolili. Ko je videl, da ni druge rešitve, je stopil na prag, držeč v eni roki samokres, v drugi pa nož. Skušal je prodreti orožniški korдон. Komaj pa je napravil par korakov, je počila puška in Aničič se je zgrudil mrtev na tla.

d Umor. V Grižah so našli pri hiši, kjer so stanovali vdova Steiner Marija, rudar Josip Kokola in sin vdove, v jaslih v hlevu mrtvo v isti hiši stanujočo starko I. Sellhaimer. Zdravnik je ugotovil, da je na-

silno umrla. Pri hišni preiskavi so našli okrvavljeno sekuro. Zgoraj imenovane so prepeljali v celjske zapore.

d Cigan umoril cigana. Po Dolenjskem na Kranjskem se potika ciganska tolpa. Na praznik sv. Jožefa so se v neki gostilni med seboj sprli. Gostilničar jih je iz gostilne nagnal. Tam pa je eden cigan drugega zaklal. Nesrečnež je na mestu umrl. Cigani so ga zavili v rjuhe in ga vzeli s seboj. V S. Rupertu so ga zapeljali v mrtvašnico, češ, da je umrl na jetiki. Pa orožniki so bili med tem že obveščeni o umoru in tudi o ciganu, ki je umrl za jetiko. Sli so v St. Rupert. Ko so jih cigani zagledali, je zbežal morilec v gozd, orožniki za njim. Ko je mladi orožnik že tako dohitel cigana, da bi ga dosegel s strelom, je zakričal »Stoj!« Cigan je obstal in se je dal obvezati. Ostali cigani pa so pili in peli na sejmu, menda že vajeni takih dogodkov.

★ **Požar v Savljah.** Na velikonočni ponedeljek zvečer je izbrulnil ogenj na gospodarstvem poslopju izposelnika Franca Drešarja v Savljah pri Ježici. Celo poslopje, ki je bilo leseno in založeno s krmo, je bilo takoj v ognju. Došli gasilci so mogli ogenj le lokalizirati, dočim je bilo gašenje povsem brezuspešno in je poslopje pogorelo do tal. Kdo je zažgal, se še ni dognalo.

★ **Zločinski napad** se je izvršil na velikonočno soboto na g. župnika Alojzija Kokelja iz Vurberga pri Ptujju. Napadel ga je kmečki fant Anton Kolarič iz Grajene. Za časa vojne je bil ujetnik v Rusiji. Ko je prišel domov, je zapravil vso svojo dedščino in se na to potikal po raznih krajih, ker ni maral delati. Že dalje časa je kahal jezo na g. župnika iz popolnoma neosnovanih vzrokov. Ko se je vračal na velikonočno soboto g. župnik od blagoslavljanja velikonočnega jagujeta domov, mu je sledil od Klemenčičeve gostilne in oddal nanj par sto korakov pred župniščem od zadaj strel iz samokresa v namenu, da ga usmrti. Vendar mu ni bila sreča mila, ker ga je zadel samo v levo roko. G. župnik je kljub rani opravil vsa velikonočna opravila. Zdravijo ga ruski zdravniki, ki so tam naseljeni. Ptujski orožniki so ujeli zločinca že drugi dan in ga izročili roki pravice.

d Zlahtičevi zakladi. Pred dobrim tdnom je bil v Mariboru usmrčen roparski morilec Zlahtič iz Brega pri Ptujju in njegov pomagač Čič. Po mestu se sedaj širijo govornice, da je Zlahtič pred smrtjo izdal, da ima zakopanega veliko ednarja, ni pa hotel povedati mesta, kjer se denar nahaja. Baje bo na teh govoricah nekaj resnice, kajti splošno je znano, da je bil Zlahtič zelo premožen mož. Pri ropanju je moral nagrabiti lepe vsote denarja, katerega pa pri najbolj natančni preiskavi v njegovi hiši niso nikjer našli. Tudi v nobenem dehnarnem zavodu ni imel denarja naloženega.

d Goreče morje. Iz Livorna v Italiji poročajo o izredni nesreči, ki je nastala na ta način, da je površina morja gorela. Ko so na obrežju stanujoči zagledali dim in plamen švigajoč iz morja, so mislili, da se je zemlja pod morjem odprla in začela bruhati, ali pa, da je parobrod, ki je vozil petrolej začel goret. Toda plamen je objel vso površino morja v zalivu in zažgal več velikih ladij. Večje ladje pa so z največjo naglico hitele na odprto morje. Morje je

PO DOMOVINI

DRAVLJE.

(Smrt.)

Ne velikonočni ponedeljek smo pokopali dvajsetletnega Jankota Carmana. Začelo se njegovo trpljenje, njegova bolezen, s trpljenjem Boga na veliki teden. Na praznik Marijinega Oznanenja še vesel, živahen, na cvetno soboto še pri delu za orlov, akademijo v Sledaiku, toda noč cvetne nedelje mu je prekrizala načrte. Oblegel je trpel cel teden, a kljub temu sanjal o svojih načrtih za orlovske organizacije, kljub temu je z nestrpnim veseljem sprejemal svoje brate Orle, jih izpraševal in razvijal načrte pred njimi. Bližal se je praznik Vstajenja Gospodovega, približal se je praznik vstajenja našega Jankota. In tedaj se je pokazal vrednega člana katol. organizacij, izkazoval se je pravega viteza Gospodovega. Še enkrat se je želel združiti z Njim, ki lajša bolesti in trpljenje ob zadnji uri, predno bi stopil pred njegov sodni stol. Zgodilo se je tako. Sedaj je mirno pričakoval angelja, da pride ponj in ga vzaame s seboj v domovino veselja in miru. »Pojdite spat, tudi jaz bom zaspal,« je dejal ob 9 zvečer; ob 10 se je izpolnila njegova časa življenja; stopila je predenj kruta smrt in prežala nit mlademu življenju. — Nepozabni Janko je bil član orlovskega in kat. prosvetnega društva ter splošno priljubljen fant. To je pokazal tudi pogreb, kakoršnega Dravljje še niso videli. Polno cvetja in vencev je krasilo njegovo zadnjo pot. Čez 30 Orlov v krojih in naraščaj ga je spremilo z zastavo in vencem na njegov zadnji dom. Kat. prosvetno društvo mu je z zastavo in vencem ter mnogobrojno udeležbo izkazalo vredno čast. Pevski zbor mu je pel zadnje pozdrave v slovo. Za ravnijo pa so se razvrstili njegovi mnogoštevilni znanci in prijatelji. Dospel je sprevod do njegovega zadnjega doma. Pobožne molitve so plavale k Vsemogočnemu, pevski zbor je zapel zadnji pozdrav. Stopil je k grobu g. Langus in se v lepem govoru oslovil od njega v imenu orlovske organizacije. — Dragi Janko, večna pomlad naj razgrne svoje cvetje nad Tvojo pomladjo življenja, nad Tvojim mladim življenjem! Rahla naj Ti bo domača zemlja!

SV. JAKOB OB SAVI.

(Občni zbor.)

Na cvetno nedeljo je bil občni zbor katol. izobraževalnega društva. Ob tej priliki je bilo tudi predavanje o izobrazbi. Temeljito nam je gospod profesor Sušnik razlagal, kako, kje in zakaj se izobražamo. Priporočil nam je tudi naše brate Slovence v Italiji in na Koroskem. Izrekamo mu še enkrat svojo prisrčno zahvalo. — Končno se je izvolil nov odbor, kateri naj vrši poverjeno mu nalogo, in z vneto vse-

gorelo 4 ure. Po končanem požaru so šele mogli ugotoviti vzrok, kaj se je zgodilo. Ladja za prevoz petroleja je snažila svoje kotle in je na površino morja prišla plast petroleja. Neki ribič, ki na to ni pazil, si je zažgal cigareto in vrgel gorečo vžgalico v morje, kjer pa se je petrolejska plast takoj vnela. Nesreča je zahtevala več človeških žrtev, pogorelo je več ladij. Prebivalcem pa je napravila grozen strah, da so bežali iz mesta v gore.

d Rogaška Slatina, najbolj renomirano zdravilišče proti boleznim želodca, čreves, mehurja, žolčnih kamnov, srca, ledvic in jeter. Izven glavne sezone izredno nizke cene. Zahtevajte prospekte!

d Za razkuževanje ter obrambo zoper nalezljive belezni je najboljšo sredstvo »Sanitol«, ki ga proizvaja tvrdka Chemo-techna, Ljubljana, Mestni trg št. 10. To sredstvo pa je samo za zunanjo uporabo.

stransko deluje za prospeh društva z geslom: »Z Bogom za slovensko ljudstvo!« Bog živil

ST. PETER PRI NOVEM MESTU.

(Razno.)

Tukajšnji graščak g. Robert Germ si je omislil večjo električno napravo. Pri svojem valčnem mlinu v Mačkovcu je postavil turbino in izrabil vodno moč Krke. Preskrbel je elektriko za svoj grad v Bajnožu, za vsa onodna gospodarska posloja ter za valčni mlin ob Krki. Dal pa je električno luč na razpolago proti odškodnini tudi Mačkovljanom, izmed katerih so jo nekateri že napeljali, drugi jo še le bodo. Pohvalit moramo podjetnost gosp. Germa in njegovo naklonjenost do vasi Mačkovce, kjer je dal javne poti na svoje stroške razsvetliti. To je prva električna naprava v naši občini. — Dva lepa dneva smo imeli zadnji čas v našem »Domu«. Na praznik Mar. Oznanenja smo imeli materinski dan. Lep spored je privabil polno dvorano ljudi, predvsem mater. Po končani prireditvi smo čuli vsevprek: »Lepo je bilo.« Videli smo pri tej priliki v »Domu« več takih — zlasti starejših žen —, ki so ta dan brččas v prvi prisostvovali domači društveni prireditvi. Tako je prav! »Dome« in prireditve v njem niso le za mladi svet, marveč za vse brez izjeme. — Na cvetno nedeljo so nam vprizorile dekleta Silvin Sardenkovo »Zalostno Mater« v sedmih dramatskih slikah. Igralke so svojo nalogo zelo zadovoljivo izvršile. Dvorana je bila polna, kakor menda v letošnji sezoni še nobenkoli ne.

ZAPLANA NAD VRHNIKO.

Je že dve leti, kar smo pri nas v Zaplani ustanovili Orlovski odsek in se še nismo nič oglašili v »Domoljubcu«. Zato vam pa danes hočem omeniti naše delovanje.

I. junija 1924. leta je vrhniška orlovska srenja pri nas priredila arenjsko prireditev in obenem smo ustanovili pri nas orlovski odsek. Takrat je nas pristopilo k orlovski družini 16 fantov in sedaj je nas nekaj več. 21 je rednih članov, 5 podpornih in 4 starešine. Smo sami kmečki sinovi, sami mladi fantje. Najstarejši v našem odseku je star 23 let. Od začetka nam je bilo bolj teško in sedaj nam že dalje boljše gre in kolikor bomo starejši postajali toliko hočemo bolj napredovati. Letos smo ustanovili tudi naraščaj. Vidj se, da tudi ti želijo postati navdušeni Orli. Ustanovili smo orliški kroček. Obenem moram tudi pohvaliti naše fante, ker so jako dobro udeležujejo telovadbe in sestankov. Polovica jih je, ki imajo več kot eno uro daleč in pridejo ob vsakem vremenu. Te se vidi, da imamo pravo navdušenje in veselje. Največ se imamo pa zahvaliti g. župniku, ker nam je vedno na strani. Pri nas vidiš v vsaki hiši »Domoljubca«, »Demovna« v Zaplani ni imela obstanka. Je takoj remala nazaj, nekaj pa v peč. Letošnje leto nameravamo narediti Orlovski dom. Svet smo že kupili. Zahvaljujemo se vsem tistim, kateri so nam kaj darovali za naš dom. 16. majnika bomo priredili odsekovo prireditev. Čisti dobiček je namenjen za sidavo doma. Vabimo vse sosednje farane in brate orle: pridite v naše hribe 16. majnika in pomagajte nam zidati dom. V trudu in snuju polne radosti domu gradimo slavo in čast. — Bog živil!

IG.

(Shod ljudske stranke.)

Na bele nedeljo dne 11. aprila po prvi maši bo v Katol. domu na Igu javen shod slov. ljudske stranke. Pridite naš poslanec g. Smodej! Mojte, pridite v obilnem številu, da slišite resnico o političnem položaju!

RATEČE PRI SKOFJI LOKI.

(Quo vadis.)

Novo življenje je zavladalo v našem izobraževalnem društvu odkar so Godeščani pritegnili. Le tako smo v bratski slogi si upali spraviti na oder »Quo vadis«, ki je za doželo res že nekaj posebnega. Društvo si je pogumno nabavilo nove obleke in kulise; držeč se načela: da kakršni kostumi itd.

Priporočila se PRVI SLOVENSKI ZAVOD Vzajemna zavarovalnica

LJUBLJANA — DUNAJSKA CESTA 17
ki je edini te vrste! — Podružnice v CELJU,
Breg št. 33 — ZAGREB, Hacelnova ulica 12 —
SARAJEVO, Koroščeva ulica 15 in v SPLITU,
ulica XI. puka.

se rabijo, treba kar kupiti, pa ima društvo počasni vso garderobo samo. Društva, ne metajte denarja za drago izposajo, ampak sami si kupite, kar rabite! — Obakrat si je predstavo ogledalo mnogo ljudi, tudi tujcev; in so vsebo zelo hvallili dovršene nastope igralcev, pravilno igovarjavo; slasti pa krasno scenarijo, 8 stebri, kipi, palmami, katere je naslikal domači g. šupnik, je oder sadobil čisto rimski značaj. Med pavzami je ves čas sviral tamburški zbor. Precej poguma je bilo vso množico (do 40 oseb) oskrbeti s oblikami (do 30 novih), oder s kulisami in režiserja z vajami. So še napake pri igrah; vendar pa je v splošnem igra tako lepa in lepo igrana, da se vsakemu ispalca priti jo pogledat še, ko se ponovi sadnjit na belo nedeljo, dne 11. aprila ob treh popoldne.

SEMČI.

(Gospodinski tečaj.)

Dne 16. marca t. l. je bil tu otvorjen desettedenski gospodinski tečaj pod vodstvom gđ. Minke Ročnikove. Priredil ga je veliki župan na prošnjo tukajšnje kmetijske podružnice. Gojenke ga pridno obiskujejo in upati je, da bodo iz njega prišle dobre gospodinjice. To je prvi tečaj te vrste v Semčih in v Beli krajini sploh. Dekaz, da ni nismo Semčianci zadnji na poti do splošne omike. Zeleni bi bilo, da bi se večkrat prirajali podobni tečaj, ker so tudi državi v korist. Isobraha pospešuje blagostanje, z ljudskim blagostanjem pa se večajo državni dohodki.

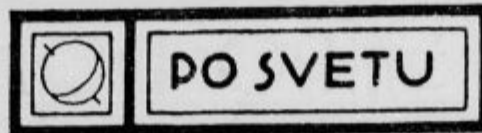
JAVORJE NAD POLJANAMI.

(Razno.)

Meseca marca smo imeli štiri mrčiče, zani moški, vsi, razen enega, gospodarji. Umrli so: Janez Pintar, Dolentič 9, Franc Mašek, Javorje 12, Janez Kos, Javorje 3, Franc Kokalj, Cetena rovan 7. Naj počivajo v miru! Zalostno je, da je neko dekle zavrglo svojega nezakonskega otroka. Seduljska komisija je dognala, da je bil otrok živ rojen. Pripominjamo, da v tisti družini berejo le »Domovina«. Na belo nedeljo ustanovimo »Kotliško prosvetno društvo«. Po sv. maši bo predavanje s skeptičnimi slikami in potem ustanovni občni zbor. Mladina pridi!

n Televadno družtvo »Orel« Ziri-Dobračeva priredi na belo nedeljo dne 11. aprila igro »Pozna pomlade« ob 8 zvečer. Predprodaja vslopnice pri Iv. Seljaku v Stari vasi. Iskreno vabljeni.

n Celjsko kat. dijaštvo priredi na belo nedeljo t. j. dne 11. aprila t. l. tečno ob 16 (4) popoldne v veliki dvorani Narodnega doma v Celju »Pevsko akademijo«.

Angleži za Nemčijo. Angleži so poslali vsem državam, ki so članice Društva narodov, okrožnico, v kateri predlagajo, naj se k vsem posvetovanjem Društva narodov vabi tudi Nemčijo kot enakopraven član. Kakor znano, Nemčija pri zadnjem zborovanju navedenega društva še ni bila sprejeta, vendar je pričakovati, da bo do sprejema prišlo jeseni. Tudi Nemci so pripravljani pri posvetovanjih sodelovati, čeprav še niso sprejeti.

Nova vlada v Rumuniji. Po padcu Bratianove vlade je bilo pričakovati, da bodo novo vlado sestavili zemljoradniki in nacionalisti. To bi odgovarjalo tudi volji ljudstva. Toda kralj je poveril sestavo vlade generalu Avarescuju, ki predstavlja le neznatno manjšino. Ta se je po prevratu že enkrat izkazal, da znaa voditi volitve, ki se vodijo v Rumuniji na pristen balkanski način. Zato je pričakovati, da bo Avarescu pri volitvah »zmagal«, dasi je velika večina ljudstva proti njemu.

Kandidati za predsednika grške države. Vse grške politične stranke so postavile g. Demerdžisa. Končno je pa še sedanjí diktator general Pangalos razglasil, da tudi kandidira. Ker ima vso oblast v rokah in bo vodil volitve po zgledu Mussolinija z bajoncti, bo seveda lahko »izvoljen«.

Franoski parlament proti vojni v Siriji in Maroku. Dolgotrajnih vojska so se tudi Francozi že naveličali, kar so jasno pokazali v parlamentu ob priliki zadnje proračunske razprave. Vlada je namreč zahtevala zelo velike vsote za vojne potreščine. Tedaj pa je vstal poslanec Berton in je v svojem govoru zahteval, da se vojna konča in predlagal, da se vojni iz-

datki znižajo za en milijon. Dasi je sam ministrski predsednik Briand govoril proti temu predlogu, je zbornica predlog sprejela z 268 proti 265 glasovi.

Pri volitvah v Parizu zmagali komunisti. Predzadnje nedeljo so se vršile v Parizu dopolnilne volitve za državni zbor. Odločilna borba se je bila med nacionalisti (fašisti) in komunisti. Zmagali so komunisti.

Proslava 7letnice fašistovske stranke v Italiji. Na cvetno nedeljo so italijanski fašisti obhajali sedemletnico ustanovitve fašistovske stranke. Po vseh večjih mestih so priredili obhode in zborovanja, in katerih so govorili tudi zastopniki oblasti. V Rimu je množico nagovoril Mussolini, ki je v svojem govoru seveda hvalil fašiste in grozil nasprotnikom.

Ljudska posojilnica v Ljubljani

je imela svoj redni občni zbor 15. marca 1926. Iz letnega poročila, ki ga je predložilo občnemu zboru načelstvo, je razvidno, da je posojilnica preteklo leto praznovala svojo tridesetletnico. Iz male zadruga pred 30 leti se je Ljudska posojilnica razvila tekom teh let v močan in ugleden denarni zavod.

Vloge so stalno naraščale. Od kron 336 tisoč 239.82, ki jih je imela koncem leta 1896. Ljudska posojilnica, so vloge narastle do konca leta 1925. na Din 94.838.554.88. Prav preteklo leto so se vloge pomnožile — pomnožile so se za Din 32.000.000.— — kakor še nikdar poprej. Vse to kaže o splošnem zaupanju, ki ga uživa Ljudska posojilnica vscpovsod.

Bilanca izkazuje za preteklo poslovno leto Din 810.356.06 čistega dobička. Občni zbor je sklenil, da se ta dobiček takole razdeli:

Znesek Din 385.356.06 se dodeli različnim rezervnim zakladom, ki znašajo s to dotacijo že blizu 2.000.000 Din, Din 50.000.— se dodeli pokojninskemu zakladu, Din 125.000.— se razdeli v dobrodelne namene, največ raznim karitativnim in prosvetnim organizacijam. 250 tisoč Din je občni zbor dodelil razpoložnemu zakladu v podpiranje onemoglih in ubožnih duhovnikov. Občni zbor se je namreč ob 30 letnici zahvalno spominjal velikih zaslug, ki so si jih pridobili duhovniki od ustanovitve Ljudske posojilnice dalje, ves čas tekom njenega 30 letnega obstoja in se tako oddolžil.

Pri volitvah so bili izvoljeni vsi dosedanjí odborniki, katerim je po pravilih potekla njihova poslovna doba, ponovno v odbor. Po občnem zboru se je odbor takoj konstituiral ter je bil za načelnika soglasno izvoljen dosedanji načelnik g. Karel Kauschegg. Ker se je pa ta vsled svoje prezaposlenosti kot načelnik temu mestu odpovedal, je bil nato izvoljen za načelnika g. Ivan Kregar, za podnačelnika pa g. dr. Alfonz Levičnik. Dosedanji načelnik se je pa v priznanje za njegove zasluge za razvoj zavoda imenoval za častnega predsednika ter se naprosil, da kot odbornik še nadalje posveča svoje mnogoletne izkušnje v prid zavoda, kar je imenovani tudi obljubil.

Z ozirom na ugodno stanje in splošno zupanje, ki ga zavod uživa, je zagotovljen zavodu še nadaljnji lep razvoj.

Kovaškega pomočnika, ki zna izdelovati šekire in plankace, iščem za takoj. Ponudbe na Josip Kovač, Zamost-Plešče. (2)

Trpežni PALMA-kaučuk pete in podplati so napravljeni iz najboljše surovine, varujejo Vaše obuvale, so trikrat trpežnejši kot usnje in Vam omogočajo elastično hojo. — Ni razkošje, ampak neobhodna potreba vsakega človeka.

Krila

za dame, moderno izdelana, trpežno sport krilo Din 75.—, enobarvni ševilo Din 100.—, modno-rižasto ali karo Din 140.—, tenis-krilo Din 190.—, kakor tudi bluže, plaščice, kostume ter sploh vso konfekcijo za dame in otroke razpolijla po zelo znižanih cenah veletrgovina

R. STERMECKI
Celje št. 19.

Vzorci razne manufakture se pošljejo v pogled, ilustrirani cenik z žez 1000 slikami pa zastoj. Kdor pride z vlakom, dobi nakupu primerno povrnitev vožnje. — Trgovci engros cene.

IZOBRAZBI

Zakaj vzgajamo k varčnosti in kako.

Varčnost je odlična človekova lastnost, zato je odlična naloga vzgoje navaditi mladega človeka na varčnost.

Sinovi bodo dobri gospodarji le, ako jih vzgojite k varčnosti. Hčere bodo dobre gospodinje le, ako bodo varčne gospodinje.

V današnjih časih tožimo, koliko fanlov nam pokvari in pogubi slaba družina in gostilna. Ako bomo sinove vzgajali k varčnosti, se bodo že zaradi varčnosti ogibali gostilne in slabe družine, ker praznita mošnje.

Varčnost — odgovornost.

Bistvena lastnost moškega značaja obstoji v tem, da se zaveda odgovornosti za vsa svoja dejanja. Zato je lahko mišljeno in neodgovorno, ako kdo v svojih mladih letih po neumnem zapravlja denar in se na stara leta zanaša na pomoč drugih. V mladih letih, v letih zdravja in moči kot veseljak zapravlja, mesto, da bi se ravnal po lepem pregovoru: »Jablana, hruške in druge cepe, cepi v mladosti za stare zobe.«

Varčnost — najgotovješa preskrba.

Starši imajo mnogokrat do sivih las, celo do groba skrb, kako bodo preskrbeli svoje otroke. Do sivih las in do groba bi radi zagotovili svojim otrokom kruh, ne samo kruh, tudi blagostanje. Nobena preskrba pa ni tako sigurna kako ta, da jih navadite k varčnosti. Milijone jim lahko spravite skupaj, pa bodo milijone zapravili in potem prišli v bedo, ako jim niste dali poglobitvega: smisla za varčnost.

Varčnost — pogoj neodvisnosti.

Človek od narave teži po neodvisnosti, po svobodi v vsakem oziru. Ni pa neodvisen in ni svoboden, kdor ne zna svojega gospodarstva tako urediti, da bi z delom svojih rok preživljal sebe in svoje. Največkrat pa je temu vzrok pomanjkanje smisla za varčnost, pomanjkanje tistega čuta da bi živel po svojih razmerah, da bi izdatke uravnal po svojih dohodkih, da bi nogo iztegal po odeji. Taki ljudje so potem v vednih težavah, večno v odvisnosti in na kolenih pred svojimi upniki. S posojili, s predujmi životarijo in se prebijajo iz leta v leto, iz meseca v mesec.

Veliko bi lahko še naštevati, kaj pomeni za lepo življenje in za življenje v blagostanju vzgoja k varčnosti. Mislimo, da je že tega dovolj, da uvidite, da za bodočo srečo svojih otrok najbolje skrbite tako, da jih v mladih letih vzgojite k varčnosti.

Dober vzgled še ni vse.

Gotovo je, da je prvo in poglobitveno sredstvo pri vsaki vzgoji, torej tudi pri vzgoji k varčevanju dober vzgled, ki ga sami dajete z varčnostjo. Toda samo z dobrim vzgledom še ni pomagano. Izkušnja namreč uči in to potrjuje pregovor, da

»šparovec cirovca najde«, da torej mnogokrat zapravljeni otroci razmečejo in razsujejo to, kar so varčni predniki ali varčni starši s trudom in vztrajnostjo v desetletjih zbrali. Taki predniki in starši so pač pozabili na to, da sam vzgled za vzgojo k varčnosti ne zadostuje, ampak da je treba še nekaj več, da je treba praktične šole za varčevanje.

Varčevanje z domačimi hranilniki.

Tudi otrok ima svoje gospodarstvo, četudi še zelo majhno. V tem gospodarstvu se že nudi prilika, da se navadi ali na varčevanje ali na potratnost, kakor ga boste pač znali voditi. Zato bi vam v sledečem priporočal eno, že v praksi preizkušeno sredstvo za vzgojo k varčevanju: **te so domači hranilniki.** Najbrže jih poznate. So to male škatljice ali škrinjice z odprtino za vlaganje kovanega ali papirnatega denarja. Mnogokrat take domače hranilnike izdajajo posojilnice družinam, kjer je mnogo otrok. Vsak mesec gre potem otrok, ki ima tako domači hranilnik, k svoji hranilnici, kjer se hranilnik odpre, denar v njegovi navzočnosti prešteje in vpiše na otrokovo hranilno knjižico. Otrok potem dobi veselje do varčevanja. Ne-le razne darove, ki jih dobiva ob eni ali drugi priliki, bo polagal v tak domači hranilnik. Veselje do varčevanja ga bo gnalo tudi k temu, da bo kmalu začel sam pridobivati. Po kmetih je prilika dovolj, da tudi že otroci lahko kaj zaslužijo, lahko kaj prodajo, lahko kaj nabirajo.

Varčevanje v družini.

Imamo sicer pri nas že neke organizacije za mladinsko varčevanje, to so Čebelice po naših orlovskih odsekih. Dobro je to in koristno, toda tega je premalo. To zadene samo ono mladino, ki je šla v organizacijo. Mi pa hočemo in moramo več. Mi moramo praktično varčevanje mladine uvesti v družini. Zato je gotovo, da bodo za bodočnost naše hranilnice in posojilnice po deželi morale organizirati varčevanje v družinah in gledati, da spravijo v vsako družino domače hranilnike. Posojilnice s tem vršijo eno izmed svojih najvažnejših nalog, vzgojo k varčevanju. Posojilnice s tem tudi delajo za svojo bodočnost. Njih bodočnost je namreč v tem, da so v njih okollihu dobri in varčni gospodarji in gospodinje.

Malenkost in vztrajnost.

Je pa veliko takih, ki se jim zdi varčevanje z domačimi hranilniki t. j. varčevanje z dinarji premalenkostono. Zdi se jim kot neresna igrača. Taki pač ne premislijo, da bistvo varčevanja obstoji v malenkostih in v vztrajnosti. Malenkost z vztrajnostjo združena dela čudeže. To nam najlepše pove slovenski pregovor: »Zrno do zrna pogača, kamen do kamna palača.«

Hranilniki z urami.

Kako velikega pomena je tukaj ravno vztrajnost, nam najbolje dokazuje način varčevanja, kakor ga je uvedel neki hranilni zavod v Nemčiji. Ta zavod daje svojim vlagateljem na razpolago hranilnike z urami. Taka ura se ne more naviti, ako ne vržeš v hranilnik gotovega denarja. Kdor hoče torej, da ura redno gre, mora dnevno varčevati. Vsak mesec nese hranilnik z uro k hranilnemu zavodu. Ta ga vpriči njega odpre in mu pripiše znesek v hranilno knjižico. Ta vzgled gotovo dosti jasno priča o tem, da je bistvo varčnosti ravno vztrajnost, katera dan za dnem brez prestanja pribavlja kronico h kronici, ali če hočete dinar k dinarju.

Razne prilike — za varčevanje — mesto zapravljanja.

Potrebno je, da se otroci, zlasti odrasli, ob raznih prilikah, ki so pač v navadi, obdarujejo ne z brezkoristnimi igračkami in sladkarijami, ampak da se obdarujejo z denarjem. V tem oziru se pri nas še veliko greši. Ali bi ne bilo bolj koristno, da bi botri pri birmi dali svojim birmancem hranilno knjižico, mesto da jim nakupijo za drag denar brezmiselnih in nepotrebnih igračk? Kako je z darili za Miklavža, za Božič, za pirhe, za god itd., o tem bi lahko marsikaj neveselega povedali. Gotovo pa vsi navedeni slučajji tudi nudijo priliko, da otroke navajamo k varčevanju.

Današnji čas nujno zahteva pri vzgoji mladine resnega dela. Začnimo takoj in začnimo s sredstvi, ki so že preizkušena in ki so že bila v rabi pred vojno. Začnimo pa smo sedaj preveč pozabili nanje. Uvajajmo zopet v naših družinah povsod domače hranilnike.

Fantovski večeri v pismih.

IX. Cigarete.

Tam nadaljujva, kjer sva zadnjič nehala: pri premagovanju samega sebe. Mož je le tisti, ki zna v prvi vrsti sebi ukazovati. Ni je pa lepše prilike za tako ukazovanje kot pri cigaretah.

Dragi fant! Ali si že kdaj mislil na to, kakšno škodo povzroča ono večkrat strastno kajenje, ki je danes v navadi tudi med mladino, zlasti v zdravstvenem oziru. Izračunali so, da je v vsakem tobaku približno 8 do 9% nikotina. Kaj pa je nikotin? Nič drugega kot hud strup. 10 decigramov, torej približno toliko, kot ga je v petih cigaretah, popolnoma zadostuje, da zastrupi človeško telo. Pa na kakšen način? Ko kadiš, se razhaja nikotin na tri strani; en del se nabira na koncu cigarete, nekaj se ga razkadi v zrak, nekaj se ga pa razkraja in prihaja deloma tudi v tvoje telo. Pri tem razkranjanju se družijo z drugimi plini in tako na-

Ia. Amerika

se imenuje fina rujava kotenina, izdelana iz najboljšega ameriškega bombaža. — Po trikratnem pranju postane snežno bela. V zalogi pri

A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10

staja cela vrsta novih strupenih plinov. Smrad teh plinov lahko občuti vsakdo, ki ni kadilec, pa stopi v sebo, kjer so drugi dalj časa kadili. Zdravniki delajo s temi plini tudi posebne preizkušnje in na podlagi teh preizkušenj na zabah so dognali, da povzročajo te vrste plini zlasti otrpnenje živcev in oslabljenje srca. In prav ti plini, odnosno nikotin sam, ki ga vdihavaš, vpliva kvarno tudi na tvoje zdravje, in to toliko bolj, kolikor mlajši začneš kaditi. Nikotin namreč pride najprej do pljuč, ki tvorijo 54 del vse telesne površine. Površje pljuč pa obstoji iz finih sluznatih mehurčkov, ki so tako tanki, da zrak in plini, ki jih vdihavamo skozi nos odnosno usta, lahko prodro skozi nje ravnost v našo kri, ki se nahaja tik pod pljučno sluznico. Na tak način prihaja torej tudi nikotin, ki ga vdihavaš obenem z zrakom, naravnost v tvoja pljuča. Zlasti se to godi, če ga »daš skozi nos« ali, kakor se glasi stari avstrijski izraz, »aíncijáš«. Tu v krvi pa, pa tudi na živcih in vlakencih, ki prepletajo človeško telo, začne nikotin gospodariti seveda po svoje tako, da ti zdravje lahko popolnoma uniči. Kot posledica kajenja se pokaže zlasti pri mladostnih osebah, ki še niso telesno razvite, zlasti: oslabljenje srca, vrtoglavost, vodenica, poapnenje žil, kri sili človeku v glavo, jame se močno tresti, sploh trpi živčevje, tako da človek lahko popolnoma oslepi ali pa tudi izgubi spomin. Temu se pridruži posebej še pri cigaretah posebna škodljivost papirčkov, ker njihov dim draži kožo-sluznico v ustih in grlu in tako povzroča ta dim bolezní v goltu. Tretja škodljivost nikotina pa se končno pokaže v tem, da se nekaj nikotina pomeša v ustih tudi s slino, ki prihaja naravnost v želodec, ki seveda v začetku ne more prenesti tega nereda in pokaže svojo nezadovoljnost nad došlim nikotinom s tem, da jezen vrže vso hrano iz sebe, kar se zgodi tedaj, ko človek začne pri kajenju »čez dajati«. Kolikim je bilo to bruhanje že pri prvih poizkusih kajenja resen opomin, da se niso nikdar več v življenju lotili kajenja.

Po vsem tem ti bo umljivo, da zdravniki na splošno obsojajo kajenje ne le pri mladostnih osebah, ampak tudi pri odraslih. Tako trdi zdravnik dr. Lípá Bey v Kairi v Egiptu, kjer je tobak posebno doma in kajenje še bolj razširjeno kot pri nas, da je 50% vseh bolezní pripisati uživanju tobaka. Dr. Ebel je ugotovil, da se pri kadilcih kaj rad pojavi rak na ustnicah. Med 119 bolniki te vrste je našel 89% kadilcev. Naš slovenski zdravnik dr. Herman Vedenik ima v knjižici: Kako si ohranimo ljubo zdravje (družba sv. Mohorja v Celovcu 1919) prubeben odstavek z naslovom: Kajenje, katerega zaključuje z besedami: »Ako hočeš dolgo živeti in na svoja stara leta biti čil in zdrav, tedaj hodi s poti takim škodljivostim, o katerih vemo, da pospešujejo strjevanje žil. Hraní se primerno, uživaj le malo mesa in ne vsak dan, drži se bolj rastlinske hrane, varuj se močno zabeljenih, ostrih jedí, zato pa uživaj vsak dan za malico surovo sadje. Bodí sploh v vsakem oziru zmeren, ogiblji se opojnih pijač, ne lenari, ali tudi nikar ne delaj prenaporno in na vso moč,

zlasti ne brez zadostnega počitka; ne vdačaj se jezi in žalosti in čuvaj se — tobaka. Dognano je, da tobačni strup kvarljivo vpliva na krvne žile in da se pri kadivcih pogostoma začenjajo strnjevatí žile že v srednjih letih.

Zal, da narašča kajenje v vseh slojih. V Nemčiji se je uživanje tobaka v letih 1907—1914 podvojilo, pa vojski celo početverilo. Zlasti narašča število kadilcev cigaret, in to posebej v vrstah mladoletnih oseb. In vendar je dokazano, da so cigarete še škodljivejše kot cigare deloma zaradi ovojnega papirja, deloma zato, ker je v njih mnogo več nikotina. Zato je hvalevredno, da današnje dni tudi drž. oblast prepoveduje nabavo in prodajo tobaka mladostnim osebam pod 17. in celo 18. letom.

Je pa še nekaj drugega z uživanjem tobaka. Ali si že kdaj mislil na to, dragi fant, da ta špas precej stane. Vzemimo, da kdo zakadi vsak mesec le 50 Din (so pa slučají, ko zakadijo po 100, 200, celo 300 Din), pride na leto 600 Din, v desetih letih že 6000 Din, kar pomeni, če kdo nalaga v posojilnico, ob svojem času že lepo doto. In če posameznik toliko izmeče za tobak, kaj šele cela vas, fara ali občina. Pred očmi imam hribovsko župnijo s 400 dušami, kjer pa se nahaja tudi mala trafika. In glej! Samo v tej župniji so izdali ljudje poleg tega, da so kupovali tobak še drugod, samo v domači trafiki v zadnjih treh letih nad 60.000 Din, in to izključno domačini, ki so pa še precej trezni ljudje tako, da si znajo tudi mnogi tobaku odreči. Kaj vse bi se ne dalo s tem denarjem napraviti! Saj so v isti župniji izdali v teh letih za dobre knjige in časopise le kakih 11.000 Din, dasi ima vsaka hiša naročen kak časopis ali vsaj Mohorske knjige. Koliko narodnega premoženja in zdravja se torej uniči z tobakajstvom.

Je pa še tretja reč: Strast kadilcev je znamenje, da nimajo sami nad seboj oblasti, ampak da so sužnji strasti, če že druge ne pa vsaj tobakarske. Pri mladostnih osebah pa je želja po uživanju tobaka dostikrat znak tudi spolne razbrzdano sti. Nek vzgojitelj v odličnem zavodu je večkrat rekel: Po več kot desetletni skušnji med dijaki sem prišel do prepričanja, da je vsak, ki ustreza tobakarski strasti, tudi nečistnik.

Zato, dragi fant! Boj tobaku, posebej cigaretam, na celí črti! Bolj kot s kajenjem pokažeš s tem, da se tobaku popolnoma odpoveš, da si v resnici močan in hočeš postati cel mož. In to ti iz srca želi Tvoj ljubeči te vaški učitelj.

A. Hromski:

Zapisnikar.

Otvorjen je bil društveni občni zbor. Manjkalo je zapisnikarja. Kdo bo? Navzočih je bilo sicer mnogo samih uglednih mož, a ni ga bilo, ki bi se postopil kočljivega posla. Spogledovali so se in odmikali od mize, kakor da ima ista nalezljivo bolezen... Pa se spomni stari Balantič:

»Pravijo, da so Orli neki sila kunštni in pa učeni; zdaj naj pokažejo! Saj so kar

tule v sosednji sobi, imajo fantovski sestanek.«

In tako je tudi bilo. Brez vsake zadrege je prevzel posel eden izmed orlovskega starešinstva.

Po končanem občnem zboru so prebrali zapisnik in se čudom čudili, kako, da je pisan kakor kakšen »pečat« s sodnije ali kakšne bukve, katere pišejo menda sami dohtarji. — Ožbovč, ki je organizacijo gledal dostej bolj postrani, se je nenadoma domislil:

»Glej, glej, saj bo nazadnje še res, da — jajce več ko puta ve!«

»Točasnik« zapisnikar, orlovski starešina, pa je povedal to-le:

»Tako je: Koristi aržeta zahtevajo, da gremo s časom vsaj vštíc. Casi, ko so morali gospodarji z vsakim pečatom in za vsako bore prožno hoditi v farovž ali v šolo, so minuli. To razkazovanje naše nevednosti bomo odslej prepustili tistim, ki so jim oštarije in ženske več kot znanje in izobrazba.«

»Hm, pa nekaj nisi bil tega mnenja,« je hotel spomniti nekdo na njegovo prejšnje življenje.

»Da, in ker utegne moja zgodba priti komu prav, vam jo povem. Za vse, kar premorem dobrega, so imam zahvaliti dobremu čtívu. Današnji svet mnogo bere; tako tudi jaz. Ali samo branje še ne naredi človeka dobrega in pravega. Dokler sem jaz imel v svojih duševnih jaslih samo šund-romane, dvomljive časopise s kosmatimi podlistki, je bilo z menoj sila žalostno: goltal sem vsebino in užival, kar je ugajalo mojim čutom in tako skrunil svoje misli... Notranjemu življenju je bilo — kakor veste sami — podobno tudi znanje. Šele nesreča ali bolje sreča, je zavrtela kolo mojega življenja. Zlomil sem si nogo. Mojega navadnega čtiva mi je zmanjkalo. Ni bilo drugače: tudi »Domoljub« in Mohorjevke so mi prišle prav, dasi se mi je prej zdela ta duševna hrana začuda pusta in dolgočasna. A tudi tega mi je zmanjkalo. Po dva, trikrat sem prebral vse in videl, česar prej zastrupljen pp opolzkih dogodkih časnikov in romanov nisem: jedro spisov in pravo lepoto življenja. Moje misli so dobile drugo smer: začel sem spoznavati namen življenja in razumel: Kdor more razumeti naj ume. — Še več! Da sem danes lahko napisal zapisnik, je pred vsem zasluga katoliškega čtiva. Pri njem nisem samo užival, marveč tudi študiral in se učil. Vsega tega pri slabem branju ni! Tam človek požira samo, kar ugaja njegovim strastem, za drugo se ne briga. Ali sem pristranski? Poglejte vse čitatelje slabih knjig in časopisov in sodite. Komur služijo vsi čuti, se lahko prepriča o ničevosti njih inteligence, — če nimajo odkod drugod strokovnega pouka — a še bolj o plitvosti kulture srca in duha.«

Tako je rekel in prav je imel. Poslanec Jernej Brodar:

Dobro in poceni

se kupuje v manufakturni trgovini
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10

LISTEK

Patrick A. Seehan:

Nodlag.

Povest irskega dekleta.

»Dobro veš, Dan,« je nadaljeval velikan, potolažen vsled njegove pohvale, »da bi jaz kljuboval vsem veleposestnikom in oskrbnikom in uradnikom in da bi se, če bi prišlo do tega, nič bolj ne obotavljal zaklati koga izmed njih kakor nabosti jelena, kadar jih je prepovedano loviti. Toda nekaj čisto drugega je, kadar gre za to, da spravimo s poti majhno dekletce, ki nikomur ni nič hudega storilo.«

»Kdo je, za zlodja, govoril o tem, da jo spravimo s poti?« se je razjezil Lynch. »O tem nisem jaz nič omenil, ti si šele to povedal.«

»Glej no, prijatelj! Tako torej misliš?« je zaklical velikan. »Ti hočeš svoje prste obvarovati in pošiljaš nas v žerjavico po kostanj, kajne?«

»Vi ste tolpa belocloblečenih strašljivcev!« je vzkliknil Lynch, ki se je sedaj popolnoma izpozabil. »Vidi se vam, da ni še nihče izmed vas ali vaših sorodnikov visel za svojo vero in deželo.«

»Prav si govoril, Dan,« se je oglasil eden izmed mož, vtakniviši si prst za ovratnik. »To je ovratnica, ki jo mora človek prevezati, če jo hoče razvezati. Te ni še nihče izmed nas nosil.«

»Saj tudi še ni prepozno,« je dejal Lynch odhajaje. »Še marsikateri izmed vas bo videl vislice in poslušal vražjo godbo, preden umrje. Pojdi, Murty! Pojdi, Darby! Ves duh je izumrl v deželi!«

On in njegov brat in njun tovariš so odšli z zborovanja.

»Za božjo voljo,« je dejal neki mož vstajaje, da se vrne domov, »ali so nas zato sklicali sem v tej mrzli noči, ko bi mogli biti v svojih toplih posteljah? Nekateri ljudje bodo že sklicali zborovanje, če hočejo zajca ujeti v zanjko ali jelena nabosti!«

»Lynch misli, da smo njemu in njegovim obvezani zaradi njegovega očeta,« je odgovoril velikan. »Če bi bila stvar poštena in bi šlo za kaj drugega, ne za žene in otroke, bi se jaz gotovo ne umikal. Toda z Edmondom Connorsom in njegovo družino se ne bom pravdal zaradi tega, ker je na božično noč sprejel majhnega otroka.«

»Govoril sem z njegovim zetom Johnom Burkeom,« je rekel prejšnji kmet. »Pravil mi je, da je Donalu o tem namignil, česar bi ne bil storil, ko bi ne bil svatovsko noč dobre volje — in gotovo, če bi takrat ne bil tega storil, kdaj bi imel sicer pravico? Dejal mi je, da ga je Donal začuden poslušal in je imel o vsem tem toliko pojma kot novorojen otrok.«

»Babje govorice se bodo seve raznesle daleč po deželi,« je odvrnil velikan. »Dajte jim, da se napijejo čaja in nanjuhajo tobaka, in izmisile se vam bodo povesti in romanov, dolgih od tukaj do Bantryskega zaliva.«

»Toda zakaj se Lynch tako razvema?« so ga vprašali. »Saj se vendar ne mislijo maščevati za smrt svojega očeta nad takim otrokom?«

»Ne, ampak zato, ker se baje pripravlja še ena poroka,« je odgovoril. »Donal se namerja oženiti z Nano Hegarty iz Ardpatricka, ki neče z nikomur deliti strehe.«

»Tedad odideta menda tudi Owen in njegova sestra?«

»Seveda. In če bi mogla obenem pognati iz hiše obadva stara, bi si iz tega nič več vesti ne delala, kakor če praviš pujsku: Huš!«

»In zato se poganja Dan Lynch!« so zavpili drugi nevolje. »Gorje nanj, nesrečnika, če misli, da bomo mi pomagali Nani. Mnogo dolgih dni bo preteklo, preden se bomo zopet sešli k zborovanju zaradi Lynchev.«

In moške so se razšli drug za drugim, vsak je krenil drugo pot preko zasneženih polj.

Veliki Thade Ryall in mladi mož, ki se je vedno družil z njim, sta zaostala.

»Ali imaš kremen in kresilo pri sebi?« je vprašal Thade.

»Imam,« je odgovoril mladenič, stikaje po hlačnih žepih.

»In kos gobe?«

»Na! Jaz sam koprnim po enem dimu v tej mrzli noči.«

Thade je izkresal iskro, jo ujel na gobo in si prižgal pipo ter dolgo časa mirno kadil. Nato je izročil pipo svojemu spremljevalcu in dejal, ko si je obrisal usta z roko:

»Jaz mislim, da se nocojšnje zborovanje ne končuje tukaj.«

»Jaz tudi,« mu je odgovoril tovariš, ki se je le nerad spuščal v pogovor.

»Kaj meniš ti, Jim?« je vprašal velikan.

»Menim, da bi te rad poslušal, Thade,« je dejal Jim nedolžno.

»Škoda, da to zelišče ni zrastlo na Irskem,« je rekel Thade. »Kak tovarnar in potrošnik in veletržec bi ti bil!«

»Le dalje, Thade! Le dalje!« je priganjal Jim, izrabljajoč vsak dragocen trenutek.

»Vrh kupa šote, solnčen dan, veter z juga, ki hladi vročino, lepo začrnela pipa in polna tobacnica —«

»Nehaj, če nečeš, da ti eno priložim! Čemu, za zlodja, dražiš poštenega človeka?« je rekel Jim, ko mu je stopila pred oči lepa prikazen in se je zavedel ostrega nasprotja krog sebe.

»Da, hotel sem ti nekaj reči, pa si me prekinil s svojim pripovedovanjem. Menim, da Lynch ne bodo sedaj rok križem držali.«

»Kaj pa morejo storiti?«

»Kaj more storiti človek, če ga je vrag obsedel? Ko sem stopil pred desetimi leti v taki jasni noči iz hiše, meniš, da sem vedel, da bom pognal kroglo skozi admiralov voz? In če bi vedel, da je njegova hči z njim, ali ne meniš, da bi rajši obrnil puško nase?«

»Pst!« je dejal Jim oprezno. »Ali ničesar ne slišiš?«

»Ničesar ne,« je odvrnil Thade ravnodušno. »In ko si ti, Jim Cassidy, najboljši in najpožnejši dečko, kar jih je kdaj mati rodila, prežal ono noč na Georgea —«

»Pst! Molči, za božjo voljo!« je zašepetal Jim in vstal. »Tudi stene imajo ušesa. Na svojo pipo in nesreča nate!«

»Saj sem si mislil, da jo bom dobil,« je rekel Thade mirno kadeč. »Samo ena reč ti jo je mogla potegniti iz ust, Jim!«

»Toda kaj si pripovedoval o Lynchih?« je zasukal Jim pogovor, ko je videl, da je ukanjen.

»Samo to, da ne bodo mirovali.«

»Ned Connors je nevaren mož,« je dejal Jim.

»Poznam še nevarnejšega.«

»Koga?«

»Donala Connorsa. To je edini mož, s katerim bi se ne hotel sestati, kadar je jezen.«

»Mislim, da mu bom moral reči, naj se varuje,« je rekel Jim. »Mnogo dobrega mi je že storil.«

»Saj ne smeš,« ga je zavrnil Thade kratko.

Razno.

Indijancev v Zedinjenih državah je še okoli 230.000, v Srednji in Južni Ameriki pa še več milijonov.

V gostilni. Gost: »Koliko piva stočite na teden?« — »No, okoli pet sodčkov.« — »Jaz Vam dam nasvet, kako bi ga lahko stočili še enkrat toliko.« — »Kako?« — »S tem, da kozarce do vrha natočite.«

Nova bolezen. V P. je dveletni otrok umrl na opeklinah, ko je ob materini odsotnosti padel v lonec vrele vode. Mrliški oglednik dolgo premišlja kaj naj napiše v ogledni list. Končno korajžno pomoči pero in v rubriko: vzrok smrti napiše: vroče vode bolezen.

Kmet, grof in kralj. Francoski kralj Ludovik Štirinajsti je zvedel, da je neki bližnji grof grdo oklofutal kmeta podložnika. Kralju to ni bilo všeč. Povabil je grofa na kosilo, ki je bilo izvrstno, le kruha mu ni dal niti mrve. Po kosilu je kralj vprašal grofa, ali je bil s kosilom zadovoljen, naj kar odkrito pove. Nato je rekel grof: »Veličanstvo, kosilo izvrstno, le, le... kruha je manjkalo.« Nato kralj: »Torej je kruha manjkalo; zato pa je treba vselej lepo ravnati s kmetom, ki kruh prideluje!«

Papeževe nogavice. K papežu Piju IX. je prišla nekdo odlična gospa v avdijenco in rekla: »Vaša Svetost, že več let sem imela bolno nogo, pa se mi je posrečilo dobiti eno Vaših nogavic, ki sem jo oblekla in je noga takoj ozdravela.« — Pij IX. se nasmehne in pravi: »Dobra gospa, ste imeli paš srečo, večjo nego jaz. Vsak dan namreč oblečem celo dve mojih nogavic, pa me tako noga bole, da komaj hodim!«

Salamonska sodba. Dve sosedni neke ogrske vasi sta pritekli k sodniku z gosjo, o kateri sta obe trdili: »Moja je.« Sodnik: »Roza, ali je gos Julina?« Roza: »Ne, pravim.« Sodnik: »Jula, ali je gos Rozina?« Jula: »Ne, pravim.« — Sodnik: »Dobro, če ni ne tvoja, ne tvoja, bo pa moja. Jože, nesl je v kuhinjo moji ženi!«

Požeruhi. Na Ogrskem so praznovali nekje na kmetih poročno gostijo. Gostov je bilo 700, jedli so tri dni in so pojedli šest centov težkega vola, tri teleta, devet pšanih prašičev, 200 kosov perotnine, 230 hlebec kruha, vse polno peciva. Popil so pa 15 hektolitrov vina; to še ni toliko, a so bili tudi otroci zraven.

Otroška pravljica.

XVIII.

Storžek sreča zopet Lisico in Mačka in gre z njima na Polje čud in poseje zlatnike.

Sojka je pustila dondka več ko dobrepol ure jokati in kričati, kaj pa, ker ni mogel oni nos skozi vrata in še zato, da si zaponni in se poboljša in ne bo več lagal, ker lažal je najgrša napaka, ki jo more imel otrok. Ko pa ga je videla skremženega in z očmi, izbuljenimi od obupa, je tlesknila z rokami in na ta klic je priletelo skozi okno v sobo na tisoč velikih ptičev, Stokaveci imenovanih, in spustivši se na Storžkov nos, so ga pomalem štokali in kljuvali in čez nekaj minut je dobil ogromni in nesorazmerni nos zopet svojo naravno velikost.

»Kako ste dobri, Sojka moja, — je rekel dondek, sušeč si oči — kako vas imam rad!«

Tudi jaz te imam rada, je odgovorila Sojka in če hočeš ostati pri meni, boš moj bratec in jaz tvoja dobra sestrica...«

»Rad bi ostal... a moj ubogi očka?«

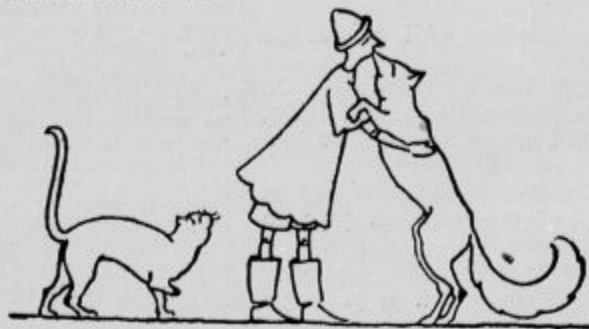
»Tudi na to sem mislila. Tvoj očka je že obveščen in preden bo noč, bo že tu.«

»Res? je zaklical Storžek in poskočil od veselja. »Če je tako, Sojčica moja, in nimate nič proti, bi mu šel naproti! Komaj že čakam, da objamem in poljubim ubovega starčka, ki je zame toliko pretrpel.«

»Lahko greš, a pazi, da se ne zgubiš. Skozi gozd pojdi, gotova sem, da ga boš srečal.«

Storžek je odšel; prišedši v zgod, je začel teči kakor srna, a ko je priteknel na neko mesto blizu starega hrasta, se je ustavil, ker se mu je zazdelo, da sliši sredi med zelenim vejevjem ljudi. In v resnici je videl, kako sta se pojavila — uganite kdo? ... Lisica in Maček — ali popotna znanca, s katerima je večerjal v gostilni »Pri rdečem rakcu.«

»Glejte, glejte, kdo bi si mislil, naš ljubi Storžek! je zakričala Lisica, in objela in poljubila. Kod si se pa vzela?«

»Glejte, glejte, kdo bi si mislil, naš ljubi Storžek! je zakričala Lisica, ga objela in poljubila.«

»Kod si se pa vzela?« je ponovil maček.

»O, to je dolga zgodba, — je rekel dondek — povem vam jo o priliki. Vedite za enkrat to, da sem tisto noč, ko sta me pustila samega v gostilni, srečal na cesti razbojnika...«

»Razbojnika?... O ubogi prijatelj! In kaj so hoteli?«

»Hoteli so me oropati zlatnikov.«

»Grdobe!« je rekla Lisica.

»Grdobe grde!« je zapredel Maček.

»A jaz sem začel bežati, — je nadaljeval dondek — oni pa skozi za mano, dokler me niso dotekli in obesili na onile štrkelj tam na hrastu...«

In Storžek je pokazal na hrast, ki je bil dva koraka vstran.

»Ali bi se moglo kaj hujšega misliti?« je rekla Lisica. »Le na kako hudobnem svetu moramo živeti! Kje naj dobimo za božji čas, varno zavetje mi, kar nas je poštenjakov?«

Medtem ko so tako govorili, je Storžek zapazil, da je Maček na sprednjo desno nogo hrom, ker mu je manjkala v stopalu cela taca s kremplji vred. Zato ga je vprašal:

»Kaj pa je s tvojo taco?«

Maček je hotel nekaj odgovoriti, a je bil v zadregi, iz katere mu je pomagala hitro Lisica, ki je rekla:

»Mojega prijatelja je sama ponižnost, zato ne odgovori. Odgovorim pa jaz zanj. Vedi tedaj, ni še ena ura od tega, kar smo srečali na cesti sestradanega volka, ki je prosil vbogajme. Ker nisva imela nič in mu nisva mogla dati še ribje luskinne, kaj napravi moj prijatelj, ki ima res srce kralja Matjaža?... Z zobmi si je lastnoročno odgriznil taco na eni sprednji nogi in jo vrgel ubogi krepačini, da se je oteščala.«

Ko je lisica končala, si je obrisala debelo solzo.

Storžek, tudi globoko ginjen, se je približal Mačku in mu zašepetal na uho:

»Če bi bili taki vsi mački — srečne miši!...«

»Kaj pa zdaj delaš v teh krajih?« je vprašala Lisica dondka.

»Očka čakam, ki mora priti zdaj zdaj.«

»In tvoji zlatniki?«

»Jih imam še zmerom v žepu — pet manj enega, ki sem ga potrosil v gostilni Pri rdečem rakcu.«

»In misel, da bi bilo iz štirih zlatnikov pognalo tisoč in dvatisoč? Zakaj ne poslušajš mojega nasveta? Zakaj ne greš na Polje čud in jih ne poseješ?«

»Danes mi je nemogoče, drugič pojdem.«

»Drugič bo prepozno,« je rekla Lisica.

»Zakaj?«

»Zato, ker je ono polje kupil neki velik gospod, in od jutri ne bo več dovoljeno nikomur, da bi sejal tam denar.«

»Kako daleč je še od tu do Polja čud?«

»Dva pičila kilometra. Greš z nama? V pol uri si tam; hitro vseješ zlatnike, čez par minut jih nabereš dva tisoč in zvečer se vrneš tu sem s polnimi žepi. Greš z nama?«

Storžek se je prvi trenutek obotavljal, ker se je spomnil dobre Sojke, starega Pepka in opominov Muraa Marnjača, a potem je napravil, kar napravijo vsi otroci brez pomisleka in srca; napravil je, in sicer — zasuknil je glavo in rekel Lisici in Mačku:

»Pa pojdimo: z vama grem!«

In so šli.

Ko so hodili pol dneva, so prišli v mesto, ki se je imenovalo Trapelov.

Komaj so vstopili v mesto, je opazil Storžek polne ulice golih psov, ki so zevali od lakote, ostriznenih ovac, ki so se tresle od mraza, kokoši, ki so ostale brez grebena in rože in prosile vbogajme zrno koruze, velikih metuljev, ki niso mogli več letati, ker so prodali svoja lepa pisana krila, pavov brez repa, ki so se sramovali, pokazati se, in fazanov, ki so tiho tiho stopicali, obžaljujoči zlato in srebrno se iskreče perje, oskubljeno, zgubljeno za vedno.

Skozi to gnečo beračev in sramujočih se revežev je vsakotoliko pridrdrala gosposka kočija, v kateri je sedel ali volk ali kaka tatinska sraka ali kaka ptica ujeda.

Brihina glava. V Londonu je zobozdravnik, ki trdi, da po zobeh bolnikov natančno lahko določi bolezen dotičnega.

Zanimiva veslanje. Na Angleškem sta dve slavni univerzi, v mestih Oxford in Cambridge. Dijaki, samo prav izbrani, vsilajo vsako leto v Londonu po reki Temzi, približno sedem kilometrov daleč. Vsaka univerza ima svoj čoln, v čolnu je krmar in osem veslačev. Tekmovati so začeli leta 1829; od leta 1864 tekmujejo redno vsako leto. Letos so tekmovali dne 27. marca že osemindesetletni setič. Zmagal je Cambridge, gledalo je pa veslanje najmanj en milijon ljudi, torej toliko, kolikor je nas Slovencev vseh skupaj. Porabili so 19 minut in pol, navadno porabijo 20 do 22 minut. Pripravljajo se pa za teh 20 minut najmanj pol leta. To naj nam bo v pouk, kako moramo vsako stvar, tudi najmanjšo, resno in pa trezno vzeti.

Potopljeno mesto. — V Kaspiškem morju, med Azijo in Evropo, so opazili popotniki na nekem trgovskem parniku v bližini polotoka Sahov na morskem dnu ostanke starodavnega mesta. Če je morje mirno, se ceste in postopja prav dobro vidijo. To je potopljeno mesto Karabageger.

Čudna so pola šivanka. V Gornji Lošnici na Saškem je žena nekega inženerja pred 16 leti požrla šivanko. Ne da bi kaj škodovala, je potovala šivanka po ženi okoli in je prišla sedaj na roki spol na dan.

Stolp dežja. V Kaliforniji v Ameriki imajo 45 metrov visok stolp, ki ga imenujejo stolp dežja. Če noče deževati, zredijo v okolici stolpa zrak in napravijo tako umeten dež.

Bubi. Na Angleškem so izkopali kipe iz četrtega stoletja po Kristusovem rojstvu in imajo kipi ravno tako pristrizene lase, kakor jih nosijo nekatere deklice danes, torej bubi. Sicer je pa iz zgodovine znano, da se je že cesar Tit, par desetletij po Kristusu, tako strigel, in so imenovali to frizuro zato Titovo frizuro.

Čudna bolezen. V severoameriškem mestecu Kiltaning se je nenadoma pojavila bolezen, ki je tekom enega dneva pobrala 300 ljudem med 20. in 30. letom lase, in so sedaj čisto plešasti.

Podmorski čoln. Največji podmorski čoln ostane lahko pod vodo dva dni in pol. Navadno nasedi slimo, da so taki čoln majhni; a ta je tako velik, da ima 121 mož prasadke.

In Polje čud, kje je?« je vprašal Storžek.

»Tu zraven, par korakov je tja.«

In šli so skozi mesto in ko so bili izven mestnega obzidja, so se ustavili na pustem polju, ki je

Komaj so vstopili v mesto, je opazil Storžek polno ulico golih psov.

bil na vseh koncih in krajih podobno drugim poljem.

»Tu smo!« je rekla Lisica dondku. »Zdaj pa le, kar poklekni na zemljo, izgrebi z rokami majhno luknjo in vrzi vanjo zlatnike!«

Storžek je ubogal. Izkopal je jamo in postavil vanjo štiri zlate novce, ki so mu ostali, in potem je zadelal jamo z zemljo.

Zdaj pa pojdi v bližnji jarek, zajmi vedro vode in poškopri, zalij, svet, kjer si sejali!«

Storžek je šel k jarku in ker ni imel pri roki vedra, si je sezul copato, zajel z njim vodo in zalil zemljo, ki je krila luknjo. Potem je vprašal:

»Ali je še kaj treba?«

»Nič drugega,« je odgovorila Lisica. Zdaj pa lahko gremo. Ti se potem — tekom kakih dvajset minut — vrni in našel boš že drevesce, na vseh vejah obteženo z novci.«

Ubogi dondek se je, ves iz sebe od zadovoljnosti, tisočkrat zahvalil Lisici in Mačku in jima obljubil lep dar.

»Midva nočeva darov,« sta odgovorila obenem oba hudobneža. Dovolj nama je, da sva te naučila kako se obožati brez posebnega truda in sva zadovoljna ko velike noči.«

Ko sta to rekla, sta pozdravila Storžka, mu voščila dobro trgatav in odšla po svojih opravkih.

Cestna železnica v Berlinu bo dobila dvanadstropne vagonc, ki bodo imeli prostora vsak za 100 oseb.

Deber tek! V Severni Ameriki je država Jova. Zadnjič se je zbralo na nekem kraju tam 10.000 ljudi in so tekmovali, kdo bo več kislega zelja pojedel. Tekom par ur so ga pospravili nekateri deset kilogramov pod streho.

Gošča ali krof. Nerodna je. Odpravimo jo z uživanjem joda. Ker je pa nevarno piti nerazredčeni jod, si pomagajo v krajih, kjer je gošča splošno razširjena, da primešajo potni vodi jod. Tako pride jod v majhnih količinah v obtok in so uspehi naravnost sijajni. Na Bavarskem in v Švici so si pa v zadnjih časih pomagali tako, da so jod primešali jedilni soli. Uspeh je pač ravno tako dober.

Vse te lepe stvari:
lepe čevljička, torbica in druga darila lahko kupite, ako najdete v milu „Gazela“ samo en zlatnik. V vsak tisočl komad našega priznanega mila vtisnemo namreč po 1 zlatnik in ako imate srečo ga bodeš sigurno našli.

Vpoštevajte to ter pridno perite le z milom „Gazela“
ki se odlikuje po izsano obilni peni ter jako temeljito in hitro očisti perilo.

GAZELA MILO

ADVOKAT
Dr. Dominik Žvokelj

je otvoril

svojo pisarno v Kamniku.

Zlatnik V ZLATOROG TERPENTINOVEM MILU so našli dalje sledeče osebe: Mara Germovšek, Novo mesto; Tilka Lah, Mala vas pri Trebnjem; Ančka Zupančič, Mirna peč; Jurij Travn, Mežica; Ana Pegan, Besnica nad Kranjem; Agnez Streharnik, Guštanj; Mat. Putnik, Poljane pri Prevaljah; J. Petrovič, Maribor, Koroška cesta; Milan Leskovšek, Maribor, Erjavčeva ul. 3; J. Perc, Maribor, Slovenska ul. 1; Nežilka Vahčić, Glagov brod pri Artičah; Berta Fuchs, Zagreb, Meduličeva ul. 27; Ljubica Ladiš, Zagreb, Zavrtnica. - Posebno srečo je imela Ivanka Zveržina, Stolnik pri Kamniku, katera je našla v enem mesecu že drugi zlatnik! 2198

Najpopolnejši
STOWER
šivalni stroji

za šivilje, krojače in čevljarje ter za vsak dom.

Praden si nabavite stroj, ogledite si to izrednost pri tvrdki

L. Baraga,

Ljubljana
Selenburg, ul. 6/1.
Brezplačen pouk.
15 letno jamstvo.

Ne pomaga nič!

Prepričajte se!

Kar je res, je pa le res!

Da je najboljši nakup dobrega, trpežnega blaga za moške in ženske obleke, le pri domači, znani trgovini pri

ČEŠNIKU

Ljubljana, Lingarjeva ulica
Največja izbira svilnatih rut in šerp!

Inserirajte v „Domoljubu“!

Vajenca z vso oskrbo v hiši specialne kamno-seški mojster **FRANC KUNOVAR** — pokopališče Sv. Križ — Ljubljana. 1853

Hrastov okrogel LES

tudi CELE PARCELE ali GOZDOVE, KUPUJE »ZORA« d. z. o. z. v Črnomlju. 1857

30 % popusta elektr. motorji, 3 letno jamstvo, žarnice kakor tudi vse elektr. material, kupite dobro in poceni pri **ELEKTRO-COMP., Ljubljana, Sv. Petra c. 25**

Nov motor prodam. Vrtilni tok 220/380 volt, 3 K. W. 1420 obratov. — **JOZEF KRIZNAR**, mesar, Stražišče pri Kranju. 2075

Mati in sin.

Glej sinko, primerjajva enkrat perilo, oprano z

Zlatorog terpentini milom

s perilom, opranim z drugim milom!

Kakšna razlika!

Perilo, oprano z Zlatorog terpentinovim milom, je res lepše, kakor novo. Poleg tega sem našla v Zlatorog terpentinovem milu že drugi zlatnik po 10 frankov!

K O K S

vseh vrst, samo najboljše svetovne znanke, ter prani in sežani nemški kovaški premog

kupite najceneje pri

D. ČEBIN,

SKLADIŠČE: METELKOVA 19
(koncem bivše belgijske kasarne). Odprto od 1/2 8 do 12 in od 1/2 2 do 5. ure.

STARO ŽELEZO

in stare KOVINE vseh vrst kupuje **FR. STUPICA**, trgovina z železino in poljedelskimi stroji — Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 1. 1905

Zastopniki za razpečavanje švicar. **SIRA** se sprejmejo v vsakem kraju pod ugodnimi pogoji. — Pismene ponudbe pod »Sira« na »Propaganda, reklamna družba z o. z. v Ljubljani, Šelenburgova ulica št. 7. II. nadst. 2127

Denar! Denar! si lahko prihranite, ako kupujete v trgovini **Ant. Savelka v Školji-Loki**. Krasná izbira vsakovrstnega manufak. blaga po izvanredno nizki ceni. Manufak. vzorci pošljem na ogled za 8 dni, ilustr. cenik z več 100 slikami popolnoma zastonj. Ne zamudite ugodne prilike.

Postranski zaslužek primerno za vsakoogar. — Pojasnila proti znamki za 1 Din »Propaganda«, reklamna družba z o. z., Ljubljana, Šelenburgova ulica 7 II.

POZOR!

Kdor namerava zidati in rabiti: nosilke, cement, štukador, betonsko in drugo železo, okorje, stredilnike, peči, mreže za ograje in vse v to stroko spadajoče predmete, dobi iste cene in v veliki izbiri v trgovini železine na debelo in drobno

Schneider & Verovšek
Ljubljana, Dunajska cesta 16.

Točna poizkušnja! Zmerna cena!

Edino najboljši **šivalni stroji in kolese** za ročbino, obrt in industrijo so le

Jos. Petelinca

Gritzner, Adler

Najnižje cene! Tudi na obrok!

Ljubljana

blizu Prošernovega spomenika.

Pouk v vazenju brezplačno.

Večletna garancija.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Tel. št. 57, 979 in 470.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Brzljav.: Gospobanka.

Račun poštnege čukovnega urada za Slovenijo št. 11.945

v lastni palači (vis à vis hotela „Union“).

Podružnice: Celje, Djakovo, Maribor, Novi Sad, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled.

Kapital in rezerve skupno nad Din 15,000.000.—, vloge nad Din 200,000.000.—.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, daje v najem jeklene šrambe za vrednote, kupuje in prodaja kar najbolj tuje valute in devize, sprejema vloge na tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne transakcije pod najugodnejšimi pogoji

Amerikanski oddelek: Direktne zveze z ameriškimi bankami. — Urejevanje ameriških zapuščin.

— Pooblaščen prodajalec srečk Državne razredne loterije. —